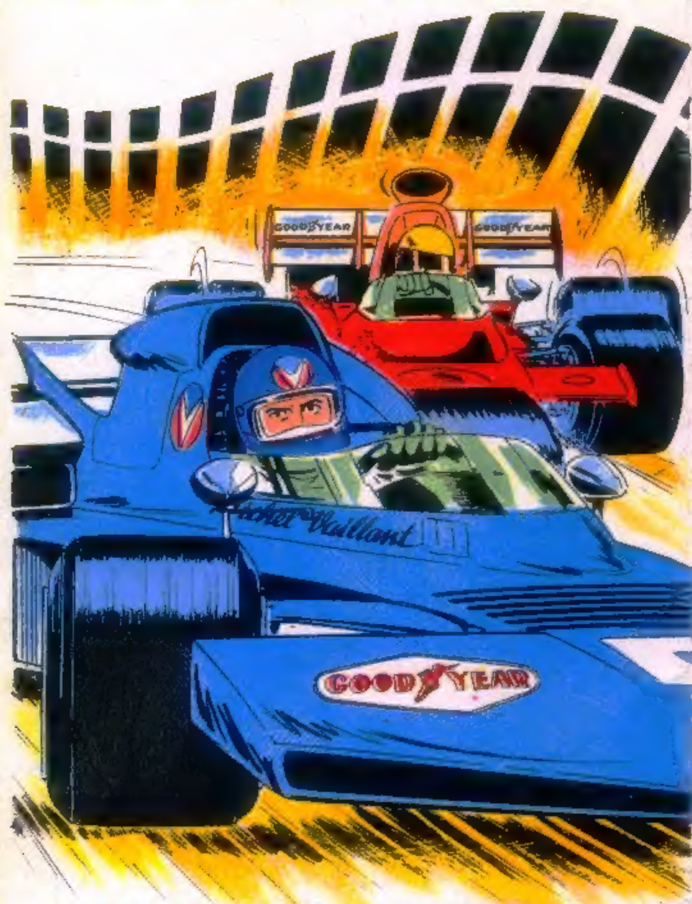
Nr 4 27e jaargang

kuifje

12 F • NEDERLAND 80 ct • HET WEEKBLAD VOOR DE SUPER-JEUGD VAN 7 TOT 77 JAAR

HET

NOODLOT

TREFT

MICHEL VAILLANT...

maar daarom blijft

DOMMEL

nog niet bij de pakken zitten !

HIJ WORDT DETECTIVE...

VLIEGTUIGEN VAN GISTEREN EN VAN VANDAAG

•

ZES
prachtige vervolgverhalen

•

DRIE
complete beeldverhalen

•

Ons flitsend dossier :
SCHERMEN

•

Het strip-woordenboek

•

EN NOG VEEL MEER !

25-1-72

DE TOESTAND

BERNARD PRINCE — blz. 4
Het gaat de koffieplanters Morel niet voor de wind. Naast de arbeiders hebben ook twee zonen, Yves en Jo, de plantage verlaten om in de bergen naar smaragden te gaan zoeken. Bernard Prince, Jordan, Frank Morel en pater Verano gaan naar de bergen om te kijken wat er werkelijk aan de hand is. Maar, er is ook nog Tuxedo die graag een deel van de winst van de koffieplantage zou opstrijken...

DIENTJE — blz. 14
Dientje gaat naar de afspraakplaats bij de apenkooi. Ze is bang. Is het de moordenaar van Lipsky die haar vroeg daar te komen? Een onweer is losgebarsten en de dieren van het circus zijn onrustig.

MICHEL VAILLANT — blz. 8
Kyalami, Brands Hatch en Jarama: drie nederlagen voor Michel Vaillant. Maar er is een brief van Jolijn, misschien maakt die alles weer goed? Onze kampioen staat nu voor de 1000 km van Monza. Geen kleinigheid!

LUC ORIENT — blz. 24
Over heel de wereld werd gemeld dat baby's van nauwelijks enkele maanden oud, een fenomenale spierkracht hebben. Hugo Kala vermoedt dat hier een « misdadige hand » in het spel is en hij stelt alles in het werk om klaarheid in die zaak te brengen.

BLAKE EN MORTIMER. — blz. 13
Een « vliegende draak » heeft luchtrampen veroorzaakt boven Japan. De vliegende draak is eigenlijk een robot, gemaakt door professor Sato, doch aan diens controle ontsnapt... Mortimer zal proberen de Japanse geleerde te helpen.

BRUNO BRAZIL — blz. 38
Bruno Brazil en zijn vrienden zijn Gaucho Morales te hulp gesneld en de gangsterbende weet dat ze haar meester gevonden heeft! Nu blijkt dat politie-inspecteur Scott een dubbele rol heeft gespeeld...

Dit weekblad moet verkocht worden tegen de verplichte prijs.
Het mag noch in een leesmap, noch in huur gegeven worden, behalve wanneer de uitgever zijn toestemming heeft verleend!
Tekeningen en manuscripten — niet door ons gevraagd — worden niet teruggezonden.

25-1-72

Het weekblad « KUIFJE » Lombard Uitgaven
P.H. Spaaklaan 1-11 - 1070-Brussel. — Prk. 1909.16
Uitgever : Raymond LEBLANC, ls. Gerardlaan 9. 1160-Brussel.
Directeur : Guy LEBLANC.
Redactie : GREG - H. LIESSE - D. PHILIPPART
Heliodruk : N.V. PERIODICA
KUIFJE-NEDERLAND
Redactie, Advertenties en Administratie : Weekedities N.V.
Postbus 10318 Amsterdam — Tel. (20) 23 46 94 — Postgiro 37.43.17

HIER KAN MEN KUIFJE KRIJGEN IN HET BUITENLAND

Frankrijk : DARGAUD S.A., 12 r. Blaise Pascal, 92 - Neuilly s/S.
Zwitserland : INTERPRESS S.A., 16 r. Beausejour, 1.000 Lausanne
Canada : LES MESSAGERIES, 8320 de Lorraine, Anjou 437, Québec.

ABONNEMENTEN	België	Nederland	Buitenland
3 maanden	160 F	f 8,35	190 BF
6 maanden	300 F	–	360 BF
1 jaar	590 F	f 33,40	700 BF
2 jaar	1.150 F	–	1.370 BF

* **Advertenties voor België : Tel. 02/22.56.00**
Advertenties voor Nederland : KUIFJE-NEDERLAND.

TON en TINNEKE

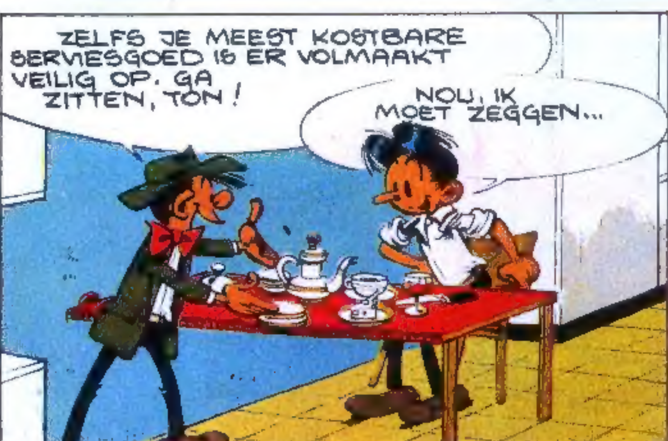
MITTEÏ
GODARD

BERNARD PRINCE

HERMANN
GREG

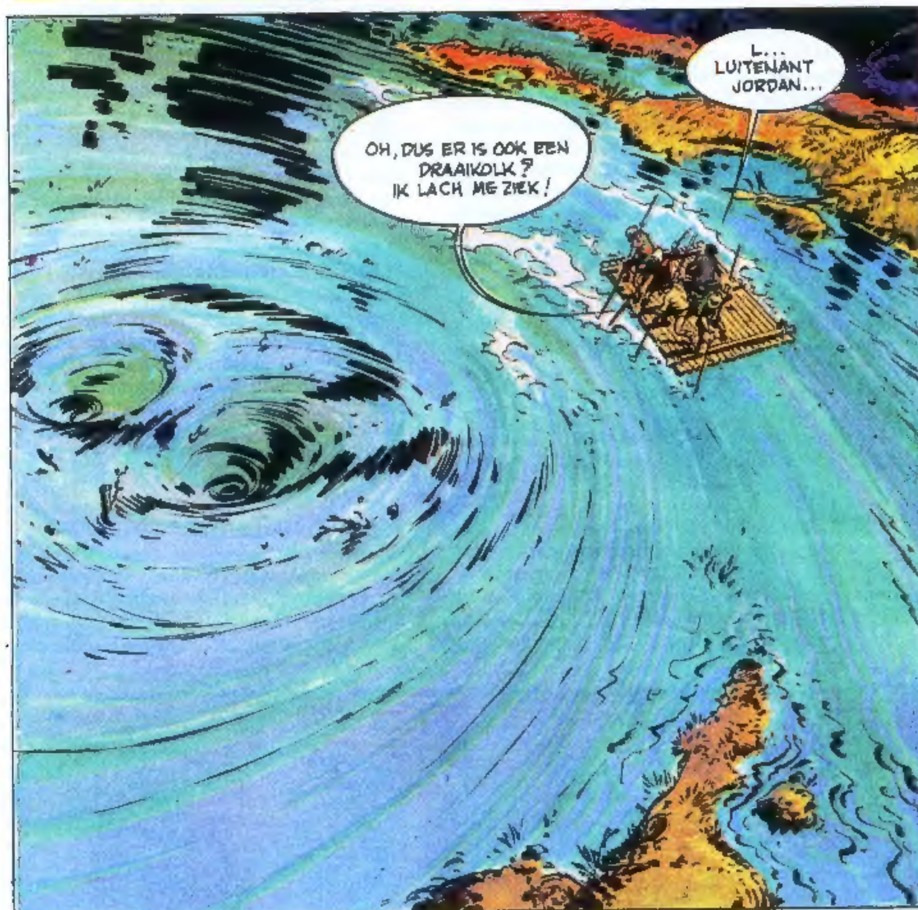

19

wordt vervolgd

De wereld-encyclopedie van h

— De in vetjes gedrukte woorden zullen in een afzonderlijk artikel behandeld worden.
— Het land van oorsprong van elk beeldverhaal zal aangeduid worden op de volgende wijze : B. = België. Fr. = Frankrijk, G.B. = Groot-Brittannië, enz...

ALAIN LANDIER (Bel)
Een serie fantastische belevenissen uitgegeven in **Tintin** in de vorm van volledige beeldverhalen van 1962 tot 1968. **Albert Weinberg**, scenarioschrijver en tekenaar, heeft zijn verbeelding niet laten spelen in de ruimte, maar bij verdwenen volkeren van onze planeet. In Kuifje, de Nederlandstalige uitgave van Tintin, heeft Alain Landier de naam **Tom Landen** gekregen.

AL ALLO (Bel)
Humoristische schepping in 1971 door **Jean Marie Brouyère** voor Robbedoes-**Spirou**. Deze korte volledige kronieken geven van dag tot dag een verslag van de belevenissen, waar de werkers van een waterleidingsbedrijf in een kleine stad mee te maken krijgen en zij staan daarbij onder de indrukwekkende leiding van hun baas Ursule Sair.

ALAN BRUCE (Fr.)
Een tiental afleveringen van deze figuur van **Pierre Dupuis** zijn in 1954-55 uitgegeven in het maandblad van de **SFPI** « Tam-Tam ». Echte jungle-avonturen, waarvan de held sterk aan **Jungle Jim** doet denken.

ALASKA JIM
Dans Jumbo Cf. **Jim dell'Alaska**

ALBERIC BARBIER (Fr.)
Maxi-verhaal verschenen in het weekblad Robbedoes-**Spirou** nr. 1725. Deze serie werd in 1971 ontworpen door de tekenaar **Marcus (Pierre Dupuis)** naar een scenario van **Jean Sani**. De episode vertelt de avonturen van Alberic Barbier in zijn strijd tegen een bende boeven, die zich met indrukwekkende stoutmoedigheid meester gemaakt hebben van een gepantserde bestelwagen. Albéric Barbier, de man met de gouden ogen, zoals de journalisten hem noemen, trekt ten strijde aan boord van een criss craft op de kanalen van Venetië. Barbier spoort de boeven als een echte **James Bond** op. Gevechten, spanning en onderwaterzwemmen worden handig afgewisseld tot de uiteindelijke ontknoping.

ALBERIC en zijn vrienden (Bel)
Cartoons over een plaat van de tekenaar **Michael** voor het weekblad **Robbedoes-Spirou** in 1969. Ze vormen de avonturen van een groep jeugdige kwajongens, waar Albéric de aanvoerder van is.

ALBERT LOUIS (B)
Cf. Greg.

ALBERT THE ALLIGATOR (in Pogo van Walt Kelly) U.S.A.
De oudste en voornaamste figuur uit **Pogo** (cf. **Bumbazine and Albert the Alligator** en **Albert and Pogo**) is wel Albert in deze zeer uitzonderlijke en oorpronkelijke reeks. De plantenetende alligator ruziet met **Barnstaple** — de onbetrouwbare beer in zijn onverzettelijke strijd met **Beauregard**, de hond, overweldigend en profiterend van Pogo. Als hij zich opwindt, slaakt hij zijn oorlogskreet « Rowrbazzle ! » en stormt naar voren. Hij is bescheiden. In zijn onnavolgbare Engels zegt hij : « Ik ben de beste op elk gebied ». Als hij zich ergert, bezigt hij een ijzig soort humor. Maar hij heeft ook zijn dichterlijke aanvallen, ogenblikken van lange dromerijen, erg natuurlijk en onschuldig.
Met al zijn fouten en gebreken is Albert toch de meest sympathieke figuur van deze strip.

ALBERTARELLI RINO (I)
Rino Albertarelli werd geboren te Cesene op 8 juni 1908. Zijn eerste tekeningen zijn verschenen in « **Il Balilla** », waar hij **Antonio Rubino** ontmoet. Daarna verschijnen ze in **Cartoncino dei Piccoli**, waar hij in 1933 directeur van wordt en de deur opent voor de Amerikaanse productie. In 1937 maakt hij een van de beroemdste Italiaanse series « **Kit Carson** » en hij werkt aan andere series zoals : « **Dottore Faust** » van Federico Pedrocchi en de avonturen van « **Bagonghi** ». In 1942 tekent hij « **Le perle di Haru** » volgens een scenario van Olga Visentini. Hij werkt aan « Gino et Gianni », twee jongelui, die avonturen beleven in Somaliland in de jaren 18-20. Rino Albertarelli illustreert verder verschillende romans van **Emilio Salgari**. Na 1950 wijdt Rino Albertarelli zich aan de geschiedenis van het Westen, waarvan hij in enkele jaren tijd de grote Italiaanse deskundige geworden is. Hij maakt deel uit van een groep, die de grondslag gelegd heeft voor het eerste Congres van het beeldverhaal te Bordighera.

ALBERTSON (Ward) U.S.A
Amerikaanse tekenaar geboren in Florida in 1927. Na zijn studie aan de **Chicago Academy of Fine Arts**, tekent hij achtergronden voor **Dick Fletcher** en wordt de helper en opvolger van **Zack Mosley** voor de luchtvaartstrip **Smilin' Jack**.

ALBI DELL'AUDACIA (I)
Verschijnt tweemaal per maand in 1940. Na 8 september 1944 komt het blad alleen nog uit in de republiek Salo, het laatste « **mussoliniaanse** » bolwerk. Op 1 december 1944 wordt het blad verboden. Op die datum verdwijnt het fascisme in Italië. De voornaamste figuren in dat blad zijn : Ciclone, **Dick Fulmine** van V. Baggioli met tekeningen van **C. Cossio** en **Maciste**.

ALBOGIORNALE (I)
Weekblad dat voor de eerste maal in 1940 verschijnt tot aan het einde van het jaar 1944. Na 8 september 1944 heeft de verspreiding van dit blad alleen nog plaats in de republiek Salo. Uitgegeven door de Maatschappij « Cre-

« AL ALLO » door Brouyère.

« ALBERIC BARBIER » door P. Dupuis.

« ALBERT THE ALLIGATOR » in POGO van W. Kelly.

PIERRE COUPERIE, HENRI FILIPPINI, CLAUDE MOLITERNI

mona Nuova », opgericht door Nino della Casse en **Carlo Cossio.** De voornaamste figuur is **Dick Fulmine** van Baggiole en Cossio.

ALBOGIORNALE (I)
Verscheen tweemaal per maand (voor de eerste maal op 30 april 1938). Houdt op te verschijnen op 15 juli 1949. Blad uitgegeven door de « Casa editrice Juventus ». Directeur Gino Casarotti. Albogiornale was een blad voor jongeren, waarin veel beeldverhaal-series in gepubliceerd werden. In dit blad werd de « **Drago** » van **Burne Hogarth** gebracht.

AL CAPP (U.S.A.)
Cf. Caplin (Alfred).

ALCYON (Bel.) C.I.F.S.
Alcyon, held uit de ruimte, werd uitgegeven in de vorm van een dagelijkse strip in « **Le Soir** » Brussels dagblad van 1968 tot 1971). De serie werd getekend door **Fuentes** en laat ons zien hoe Alcyon en zijn medewerkers de ruimte veroveren.

ALENCON MAY d' (Fr.)
Franse romanschrijfster bekend bij de lezers van de Editions Rouge et Or, waarin ze verschillende boeken gepubliceerd heeft. Overleden in 1967. Ze heeft meegewerkt aan ontelbare stripbladen voor meisjes : **Lisette, Ames Vaillantes, La Semaine de Suzette...** Volledige verhalen, sprookjes en novellen vormen het belangrijkste deel van haar werk na de oorlog.

ALETA (in Prince Vaillant) U.S.A.
Griekse prinses, koningin van de Mist-eilanden, ergens in de Middellandse Zee. **Prince Valiant** ziet haar na een schipbreuk in zijn koortsdroom (februari 1941). De wet van de eilanden eist dat verdachte vreemdelingen ter dood gebracht worden, ze redt hem, bezorgt hem voorraden en laat zijn schip wegslepen. Haar beeld achtervolgt de prins voortaan. Als hij de eilanden terugvindt wordt zijn bemanning (piraten, wat hij niet wist) gekruisigd. Drie jaar later wordt zijn schildknaap daar gedood. Valiant is woedend en ontvoert Aleta. Hij behandelt haar enkele maanden lang als zijn slavin voor ze hun liefde ontdekken. Ze trouwen in Italië (1946).
Aleta is verschillende keren naar haar koninkrijk teruggekeerd en maakt de nodige avonturen en ontvoeringen mee (in 1947 neemt Ulfrun de Viking haar zelfs mee naar Amerika). De hartstocht, die haar aan Valiant bindt geeft hun verbintenis een tegelijk vruchtbaar en afwisselend karakter. Ze is blond en breekbaar, maar niet ongevaarlijk, vrolijk en ondeugend.

ALEXANDER (in Blondie van Chic Young) U.S.A.
Zoon van Blondie en Dagobert. Alexander Bulstead wordt in april 1934 geboren. In die tijd noemden zijn ouders hem « Baby Dumpling ». Het drukke jongetje groeit langzaam op tot een probleemloze jongen. De traditie wil, dat Chic Young de Bumsteads een zoon gegeven heeft toen hij er zelf een had en dat hij het kind van zijn verbeelding de jeugd gegeven heeft, die zijn eigen zoon, op jeugdige leeftijd gestorven, niet gekend heeft.

ALEXANDER SMART, Esq. — U.S.A.
Humoristische strip gemaakt in het begin van de jaren dertig door Charles « Doc » Winner ter begeleiding van « **Elmer** », de voornaamste serie. Het thema is klassiek : kleine, dagelijkse moeilijkheden bij het ouderwordende echtpaar Alex en Jen.

ALAIN VAINCLAIR (Bel)
Kortstondige held van **Édouard Aidans** en **A.P. Duchâteau** in **Pilote** in januari-april 1965. Een politie-onderzoek helemaal in de stijl van de geestelijke vader van **Rik Ringers.** Slechts één avontuur : « Ici Monsieur Personne ».

ALEXANDRE GERARD (Fr.)
Franse tekenaar van na de oorlog. Begint voor de oorlog in de reclamewereld (folders en aanplakbiljetten...). Maakt bij de bevrijding illustraties bij novellen voor verschillende bladen, zoals **Fillette.** In 1947 vraagt **Georges Offenstadt** hem de avonturen van **l'espiègle Lili** over te nemen, prijsgegeven door René Giffey. Hij heeft de veertig avonturen, tegenwoordig verzameld in albums, al lang overschreden. In 1965 neemt hij de avonturen van Aggie over met hetzelfde succes bij de lezeressen van « 15 jaar », waar deze twee series in uitgegeven werden.

ALEX (F)
ALFRED, AUGUSTE ET POPAUL (Fr.) 1957...
Gaston viert triomfen in de bladzijden van **Spirou** (**Guust voor Robbedoes**). **Vaillant**, die de gelegenheid niet wil missen, besluit drie figuren te brengen, die officieel de kantoren van het blad schoon moeten houden, maar het resultaat is een grote wanorde. Aan **Gérard Dorville** wordt de uitvoering van deze serie, die eerst in de vorm van cartoons gebracht werd, toevertrouwd.
Het succes zal helaas niet zo groot worden als dat van **Gaston** (Guust Flater) en in 1960 verdwijnen de drie kameraden definitief van de bladzijden van Vaillant.

ALFRED (F)
Stripschrift uitgegeven voor de **Société Française de Bandes Dessinées de Paris.** Dit maandelijkse blad is het overkoepelend orgaan van deze maatschappij. Het verschijnt op de 15e van elke maand. Het doel : de belangstellenden inlichten over alle nieuwe uitgaven en tentoonstellingen, die van verre of van nabij iets met het beeldverhaal te maken hebben. Dit stripschrift heeft het formaat 21 x 13,5, 10 bladzijden. De medewerkers eraan zijn **Claude Moliterni, Pierre Couperie, Henri Filippini** en **Jean-Pierre Dionnet.**

Wordt vervolgd

« ALCYON », een ruimteheld door De Fuentes.

« ALETA » in PRINCE VALIANT van H. Foster.

« ALEXANDER BUMSTEAD » in BLONDIE in 1935.

« ALEXANDER SMART, ESQ. » door Ch. Winner

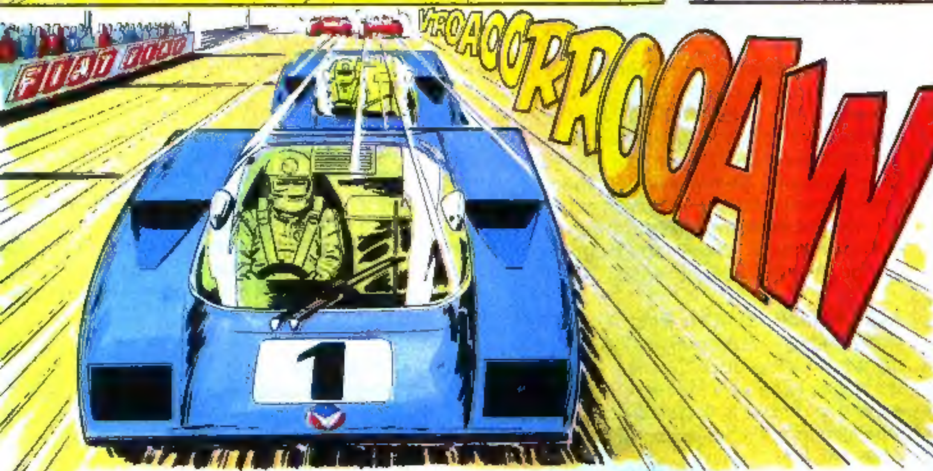
MICHEL VAILLANT

J.GRATON

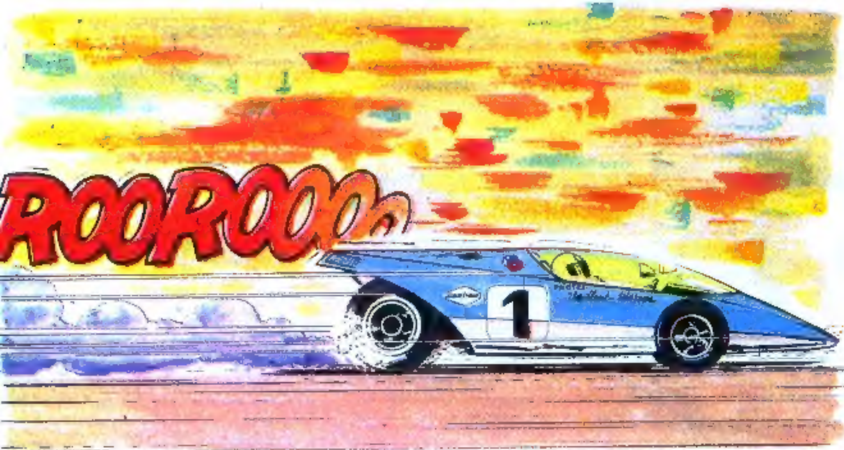

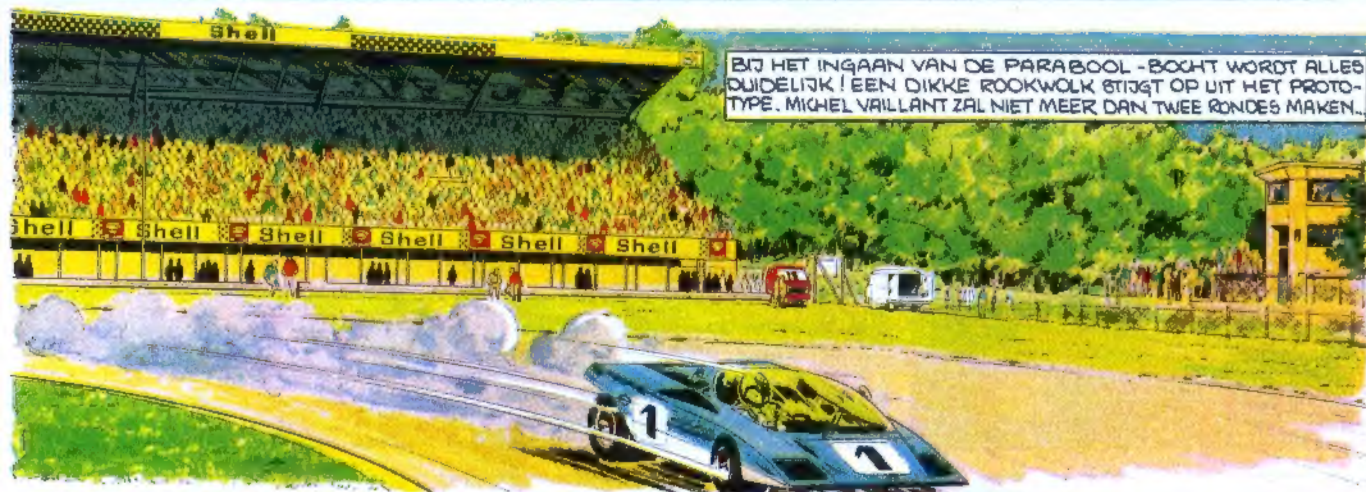

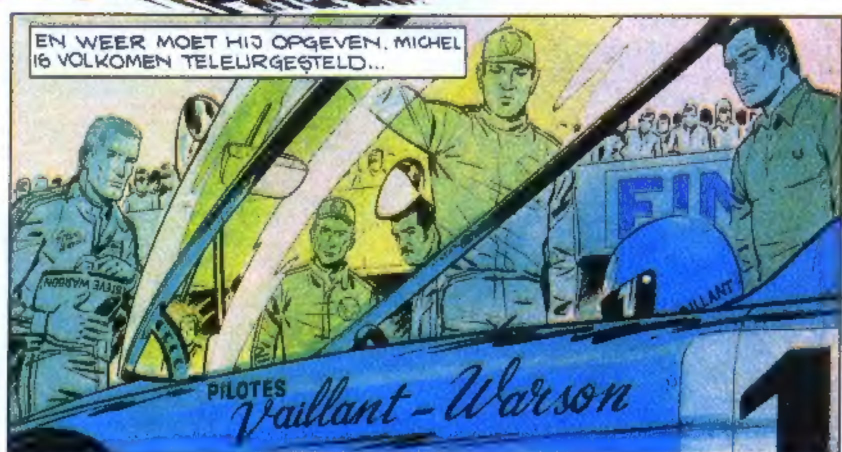

BIJ HET INGAAN VAN DE PARABOOL-BOCHT WORDT ALLES DUIDELIJK! EEN DIKKE ROOKWOLK STIJGT OP UIT HET PROTOTYPE. MICHEL VAILLANT ZAL NIET MEER DAN TWEE RONDES MAKEN...
Shell

EN ZELFS DAT NIET, WANT HIJ ZIET IN ZIJN ACHTERUITKIJKSPIEGEL DE ROOKWOLK EN KEERT NAAR DE PITS TERUG.

EN WEER MOET HIJ OPGEVEN. MICHEL IS VOLKOMEN TELEURGESTELD...
PILOTES Vaillant-Warson

EN JEAN-PIERRE...
WEL VERDRAAID... JULLIE DOEN HET MET OPZET! IK BEGIN ER GENOEG VAN TE KRIJGEN!

JEAN-PIERRE IS RAZEND! HIJ SCHELDT DE MONTEURS UIT VOOR ALLES WAT MOOI EN LELIJK IS!
MAAR DAAR KUNNEN ZE TOCH NIETS AAN DOEN!

DAN IS HET JOUW SCHULD! JIJ HEBT DE MOTOR TE VEEL TOEREN LATEN MAKEN EN NU IS ALLES KAPOT!

MICHEL KLEMT ZIJN TANDEN OP ELKAAR. HIJ WEET DAT HIJ GOED GEREDEN HEEFT. HIJ HEEFT GEEN FOUTEN GEMAAKT, MAAR HIJ WIL GEEN RUZIE MAKEN, VOORAL NIET MET ANDERE MENSEN ERBIJ. EEN RACER MOET ZICH KUNNEN BEHEERSEN! ALLEEN WEDSTRIJDLEIDERS MOGEN WOEDEND WORDEN...
18

SLA OM

STEVE ZWIJGT... HIJ HEEFT ZELFS GEEN AANDACHT MEER VOOR DE KNAPPE VROUWEN OM HEM HEEN... EN DAT WIL HEEL WAT ZEGGEN...

DE VOLGENDE AVOND OP LA JONQUIÈRE, WAAR AGNES EN JEAN-PIERRE VOOR EEN ETENTJE GEVRAAGD ZIJN...

DAMES... ONZE VERONTSCHULDIGINGEN, MAAR ER ZIJN TECHNISCHE ZAKEN TE BESPREKEN... WE DRINKEN WEL KOFFIE IN MIJN KANTOOR...

VOORUIT. VERTEL EENS OP...

NA NAAR ZIJN ZONEN GELUISTERD TE HEBBEN...

JUIST JA... JULLIE ZIJN HOFFELIJK GEBLEVEN, MAAR IK WEET DAT JULLIE ELKAAR DE SCHULD GEVEN VAN DE GEBEURTENISSEN OP MONZA...

NEE, VADER. WE PROBEREN ALLEEN...

STIL MAAR... LAAT MIJ NU OOK EENS UITSPREKEN. IK BEGRIJP NIET GOED HOE EEN MOTOR IN ELKAAR KAN DRAAIEN, TERWIJL DE VOORSPRONG OP DE ANDERE RIJDERS NIET MEER DAN 20 SECONDEN BEDRAAGT...

ALS MICHEL EEN HELE RONDE VOORSPRONG GEHAD ZOU HEBBEN, DAN HAD HIJ BESLIST TE VEEL VAN ZIJN MOTOR GEVRAAGD EN DAN ZOU HIJ INDERDAAD EEN FOUT GEMAAKT HEBBEN...

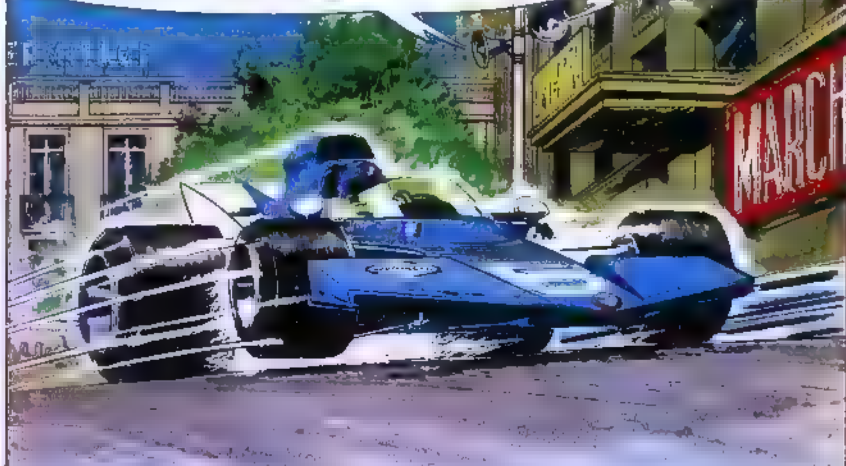
MAAR ZO'N KLEINE VOORSPRONG KAN NOOIT HET EINDE VAN EEN MOTOR BETEKENEN... EN NU VRAAG IK JOU, JEAN-PIERRE, WAAROM DE MOTOR HET NIET UITGEHOUDEN HEEFT?

JEAN-PIERRE ZUCHT EN GEEFT TOE, DAT HIJ GEEN VERKLARING HIERVOOR KAN GEVEN. HIJ IS ERVAN OVERTUIGD DAT DE PROTOTYPES BOVEN ELKE TWIJFEL VERHEVEN WAREN...

EN AANGEZIEN MICHEL VOLHOUDT, DAT DE WIJZER VAN ZIJN TOERENTELLER NOOIT DE RODE STREEP GEHAALD HEEFT, HEFT MENEER VAILLANT DE ZITTING OP EN BELOOFT DE ZAKEN MET MEER AANDACHT TE ZULLEN VOLGEN...

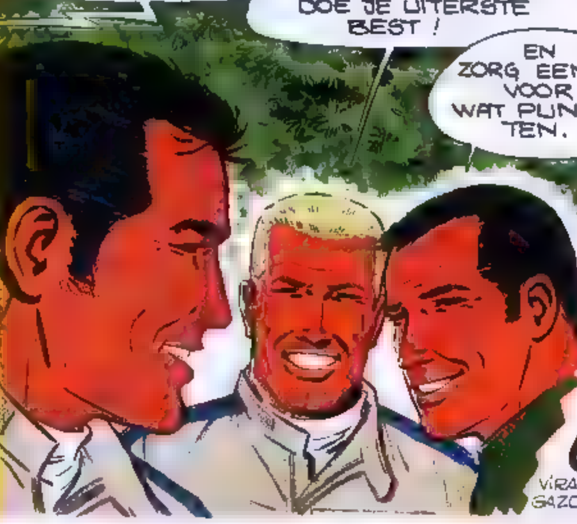
MICHEL VAILLANT MOET DEZE KEER INDERDAAD EEN GOEDE PRESTATIE LEVEREN.

1° MICHEL IS DE EERSTE RIJDER VAN ZIJN STAL EN ZIJN WAGEN IS DE BESTE VAN HET VAILLANTE-TEAM.

2° MICHEL KAN GEMAKKELIJK TEGENSLAGEN VERWERKEN, DUS MORGEN KAN HIJ ALLE KANSEN IN TOPVORM GRIJPEN.

3° MICHEL MOET WINNEN!

VOOR ZIJN MERK, VOOR ZIJN MONTEURS EN VOOR ZIJN SUPPORTERS! ZIJN BROER JEAN-PIERRE HEEFT ZICH ALS DOEL GESTELD OM MICHEL EN STEVE OP DE TWEE EERSTE PLAATSEN BIJ HET WERELOKAMPIOENSCHAP TE BRENGEN...

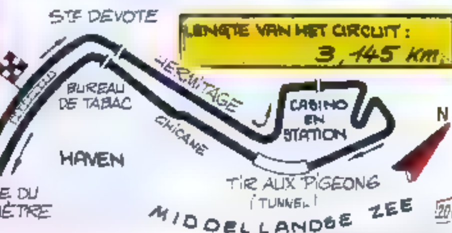

WERELOKAMPIOENSCHAP VOOR AUTORIJDERS

CLA

	KYALAMI	JARAMA	MONACO	NIVELLES	ZANDVOORT
STEWART	9	9			
VAILLANT	–	–			
WARSON	6	3			
CEVERT	4	4			
PETERSON	3	–			
ICKX	2	2			
GETHIN	–	6			
BELTO[illegible]					

LENGTE VAN HET CIRCUIT: 3,145 km.

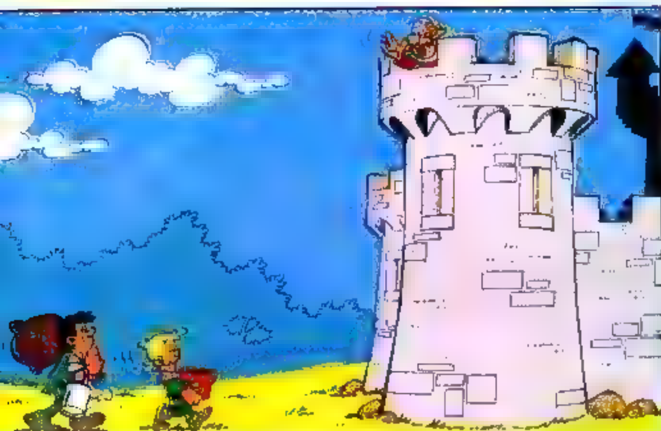

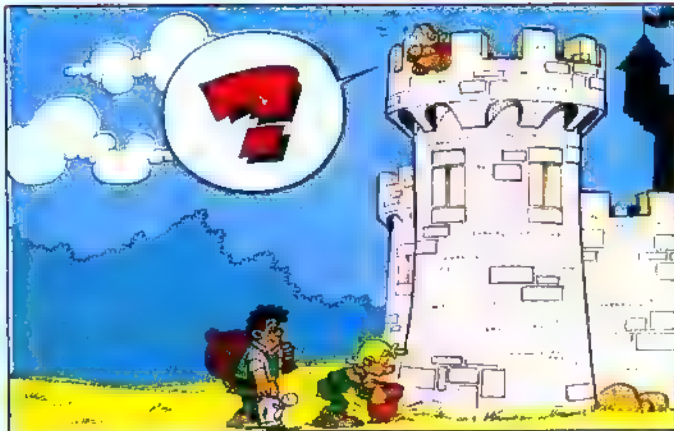
wordt vervolgd

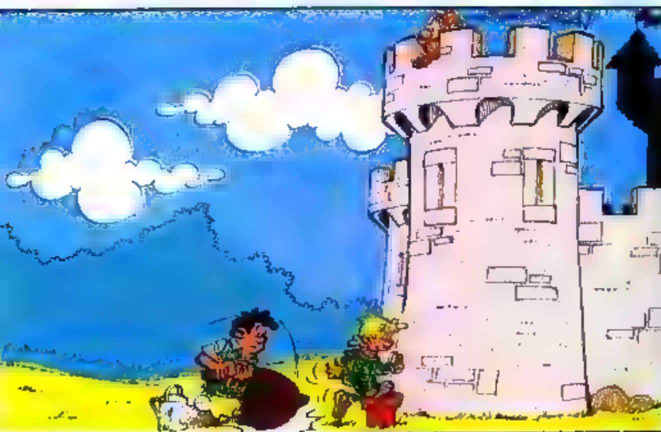
ROBIN HOED

TURK
DEGROOT

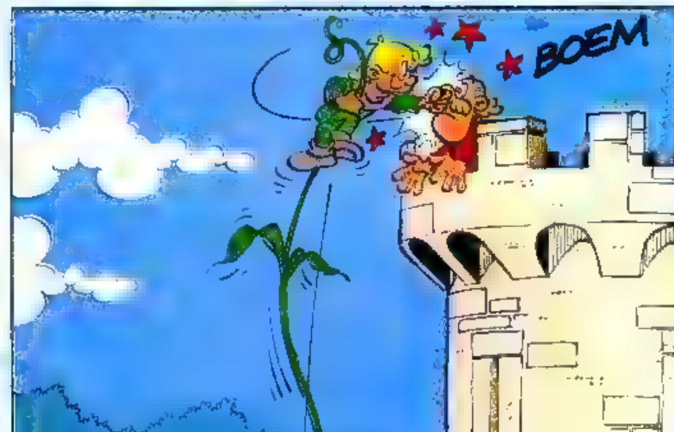

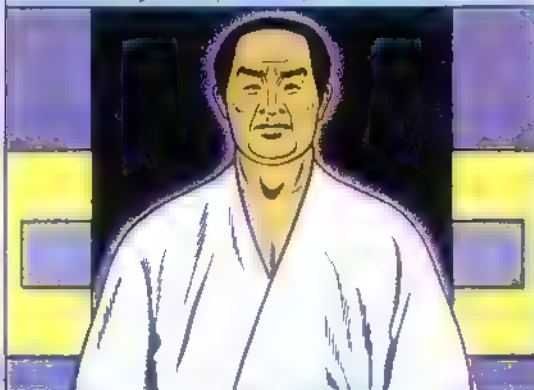

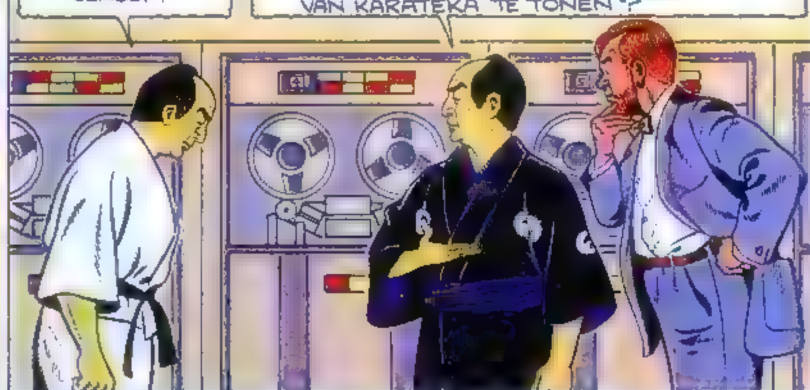

BLAKE & MORTIMER

E.P. JACOBS

DE ANDROÏDE GROET EN NEEMT DE YOI-HOUDING AAN. VOOR EEN STOMVERBAASDE MORTIMER VOERT HIJ DAN EEN FLITSENDE REEKS KATAS (1) UIT DIE VERGEZELD ZIJN VAN AFSCHRIKWEKKENDE KIAI (2).

(1) BEWEGINGEN, DIE EEN GEVECHT TEGEN MEERDERE TEGENSTANDERS UITBEELDEN.

(2) KORTE KRETEN, DIE BIJ ELKE BEWEGING GESLAAKT WORDEN OM DE TEGENSTANDER IN VERWARRING TE BRENGEN...

(3) STOP!

wordt vervolgd

DIENTJE

P.CUVELIER
GREG

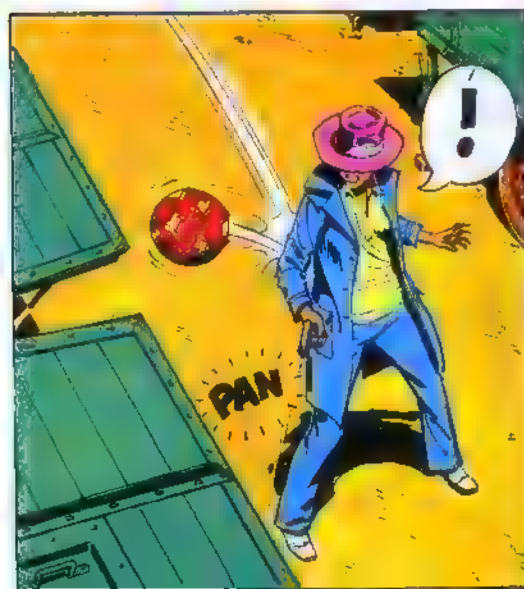

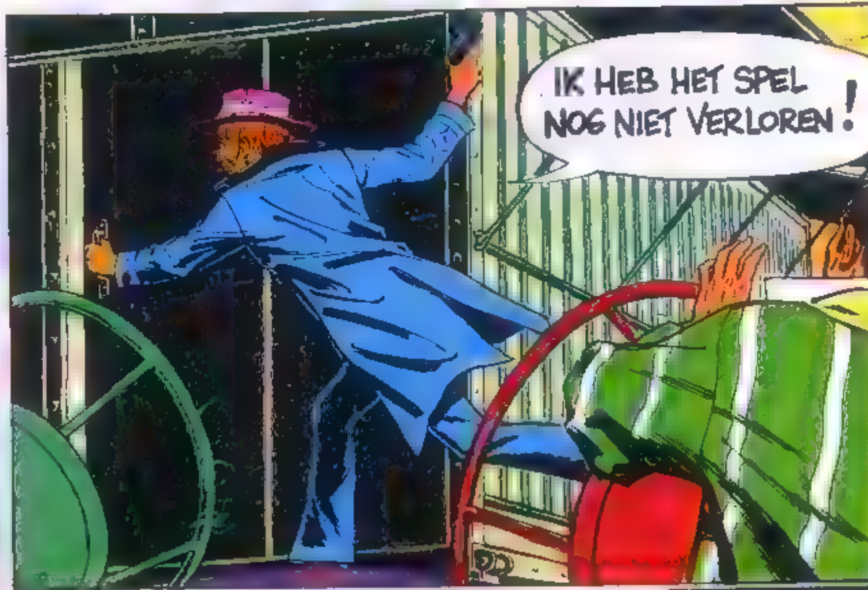

wordt vervolgd

LUCHTVAART

Duizenden meters boven ons hoofd razen pijlsnelle, schitterende vliegtuigen! We horen vele namen maar weten niet altijd hoe ze er nu precies uitzien, hoe zwaar ze wel wegen, hoe groot ze zijn en welke hun topsnelheid is. We hebben dus enkele vliegtuigen hier bijeen gebracht en stellen ze je beknopt voor in vier afleveringen. Vandaag dan het eerste deel.

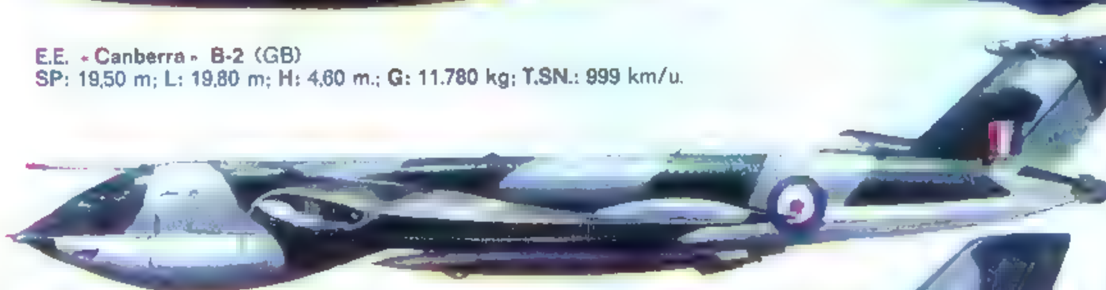
Boeing B-52 « Stratofortress » (U.S.A.)
SP : 56,50 m. ; L : 47,60 m. ; H : 12,20 m. ; G : 79.300 kg ; T.SN. : 1070 km/u.

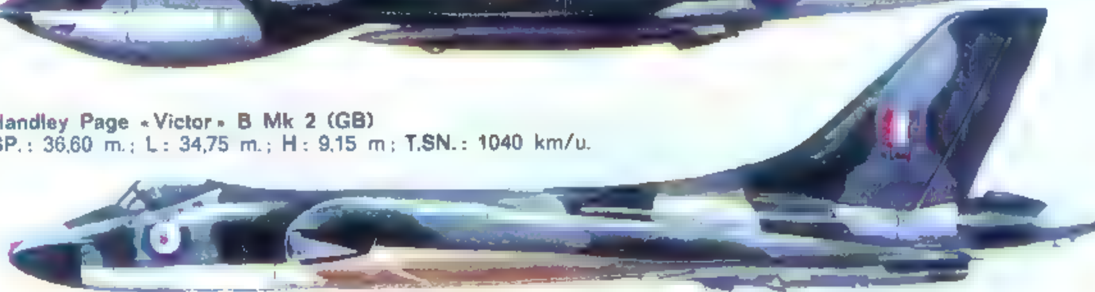
E.E. « Canberra » B-2 (GB)
SP: 19,50 m; L: 19,80 m; H: 4,60 m.; G: 11.780 kg; T.SN.: 999 km/u.

Ilyushin Il-28 « Beagle » (U.R.S.S.)
SP.: 20,75 m.; L: 18,90 m.; H: 6,75 m.; G: 17.450 kg.; T.SN.: 984 km/u.

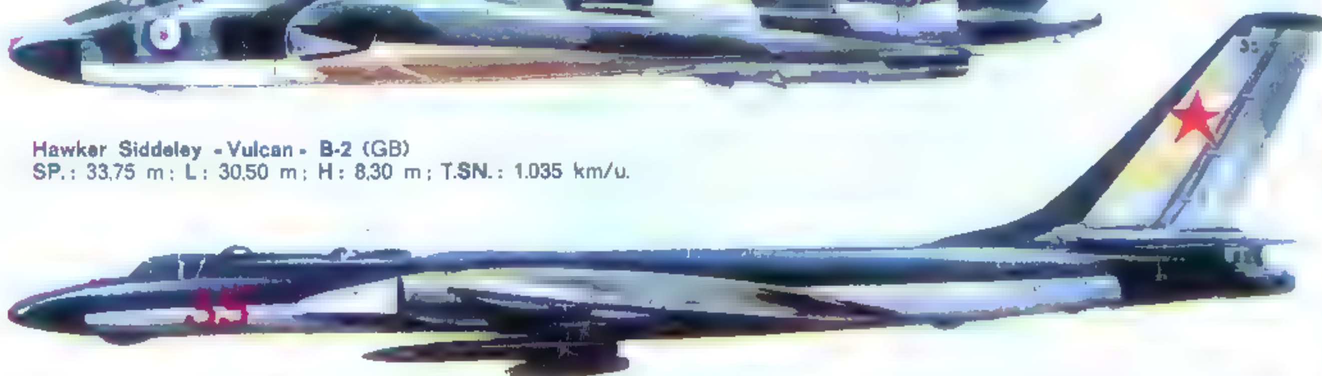

Handley Page « Victor » B Mk 2 (GB)
SP.: 36,60 m.; L: 34,75 m.; H: 9,15 m; T.SN.: 1040 km/u.

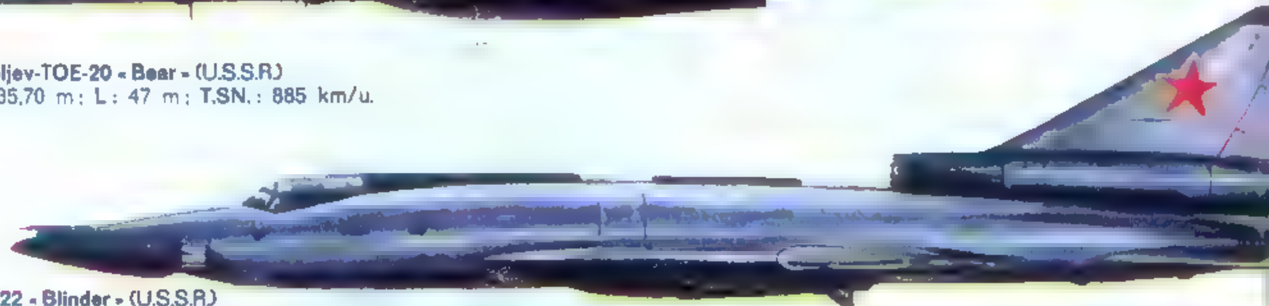
Hawker Siddeley « Vulcan » B-2 (GB)
SP.: 33,75 m; L: 30,50 m; H: 8,30 m; T.SN.: 1.035 km/u.

Toepoljev-TOE-16 «Badger» (U.S.S.R.)
SP.: 33,85 m; L: 36 m; T.SN.: 984 km/u.

Toepoljev-TOE-20 « Bear » (U.S.S.R.)
SP.: 35,70 m; L: 47 m; T.SN.: 885 km/u.

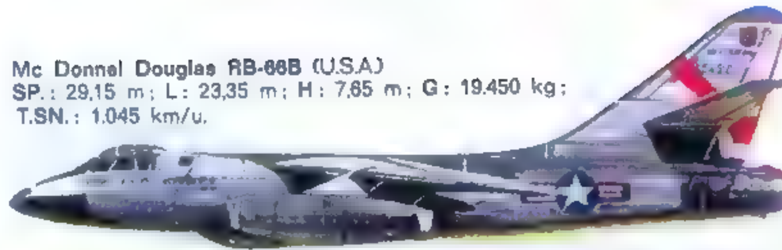

Toepoljev-TOE-22 « Blinder » (U.S.S.R.)
SP.: 27,74 m; L: 40,50 m; H: 5,18 m; G: 84.000 kg; T.SN.: 1.590 km/u.

SP = spanwijdte
L = lengte
H = hoogte
G = leeggewicht
T.SN. = topsnelheid

Mc Donnel Douglas RB-66B (U.S.A.)
SP.: 29,15 m; L: 23,35 m; H: 7,65 m; G: 19.450 kg;
T.SN.: 1.045 km/u.

North American « Bronco » (U.S.A.)
SP.: 9.25 m; L: 12,20 m; H: 4,55 m;
G: 2.395 kg; T.SN.: 490 km/u.

Douglas « Skyraider » (U.S.A.)
SP.: 15,25 m; L: 11,60 m; H: 4,60 m;
G: 4.940 kg; T.SN.: 590 km/u.

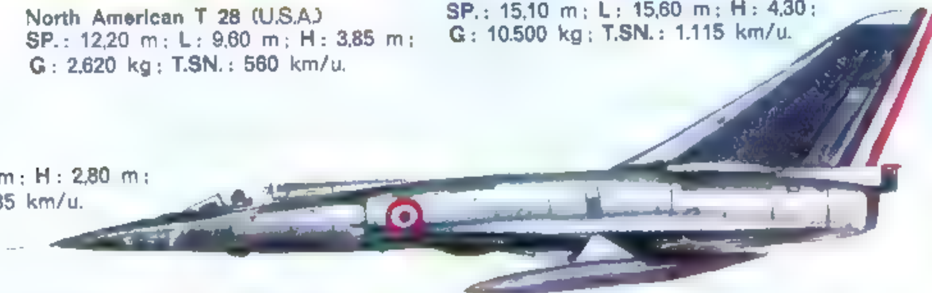
North American T 28 (U.S.A.)
SP.: 12,20 m; L: 9,60 m; H: 3,85 m;
G: 2.620 kg; T.SN.: 560 km/u.

Sud Aviation SO 4050 « Vautour II » (Frankrijk)
SP.: 15,10 m; L: 15,60 m; H: 4,30;
G: 10.500 kg; T.SN.: 1.115 km/u.

Cessna T 37B (U.S.A.)
SP.: 10,30 m; L: 8,90 m; H: 2,80 m;
G: 1.845 kg; T.SN.: 685 km/u.

Dassault « Mirage IV » (Frankrijk)
SP.: 11,85 m; L: 23,50 m; H: 5,65 m; G: 14.500 kg; T.SN.: 2.420 km/u.

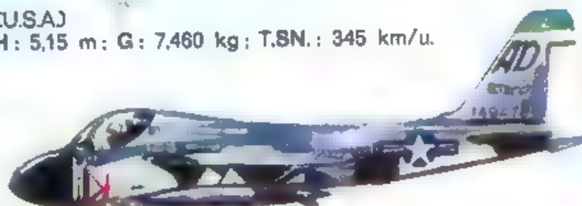

Douglas C 47 « Dakota » (U.S.A.)
SP.: 29 m; L: 19,65 m; H: 5,15 m; G: 7.460 kg; T.SN.: 345 km/u.

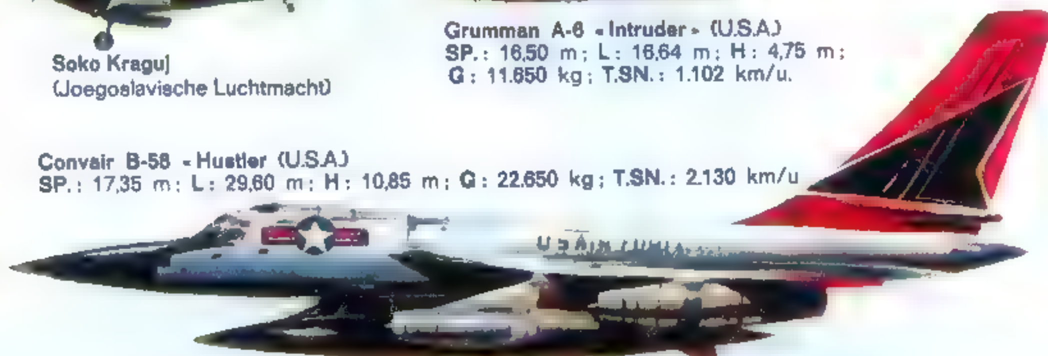

Soko Kragul
(Joegoslavische Luchtmacht)

Grumman A-6 « Intruder » (U.S.A.)
SP.: 16,50 m; L: 16,64 m; H: 4,75 m;
G: 11.650 kg; T.SN.: 1.102 km/u.

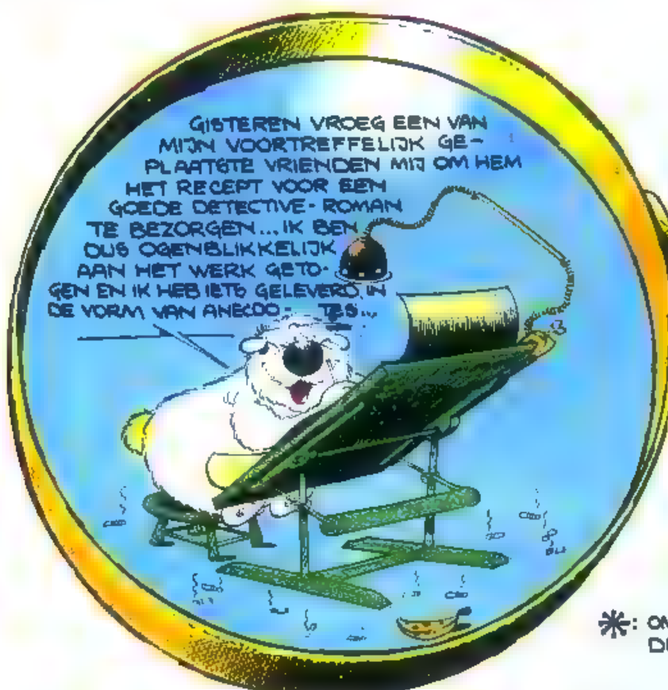
Convair B-58 « Hustler (U.S.A.)
SP.: 17,35 m; L: 29,60 m; H: 10,85 m; G: 22.650 kg; T.SN.: 2.130 km/u

(wordt vervolgd)

DOMMEL

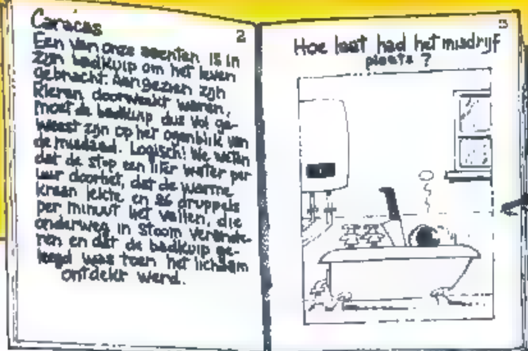
*: OM TE BEWIJZEN WIE EN WAT DE MOORDENAAR IS.

DE DETECTIVE-ROMAN VAN A TOT I

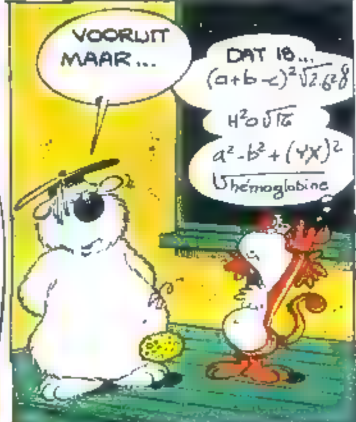
(NEGEN ONDERDELEN, DUS NEGEN LETTERS) GEBRUIK JE HERSENS TOCH!

(A) DE INTRIGE

: BEGINT MEESTAL OP BLADZIJDE 2 VAN HET BOEK. OP DE EERSTE WORDT MEESTAL GEZEGD WAAR WE ZIJN.

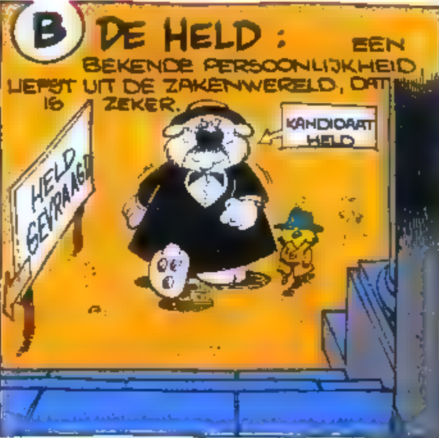

B DE HELD : EEN BEKENDE PERSOONLIJKHEID LIEFST UIT DE ZAKENWERELD, DAT IS ZEKER.
KANDIDAAT HELD
HELD GEVRAAGD

PAPIEREN?
DE HELDENSCHOOL, GEZONDHEID BESTAND TEGEN ALLE VERKEERDE INVLOEDEN EN INGESCHREVEN BIJ DE BALIE.
MOOI ZO!

EN WAT DOET U ZOAL? ALS U DE DADER ONTDEKT, WAT ZEGT EN DOET U DAN?

OH, WAT VERVELEND...

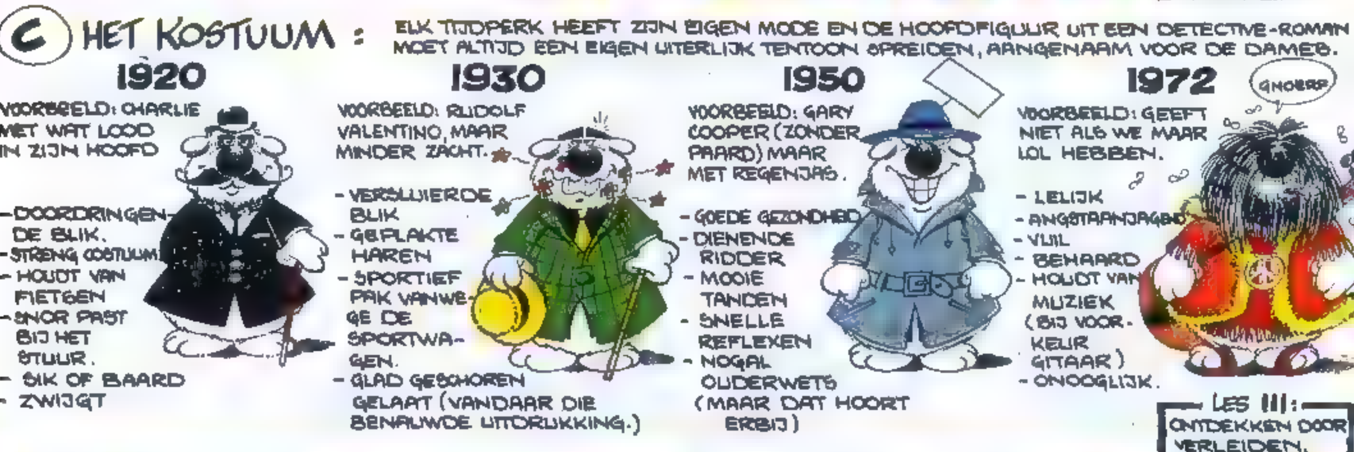
WAT ZEG JE IN ZO'N GEVAL?
WEL VERDRAAID!

VERDRAAID! NATUURLIJK, DAT IS HET...
IK WEET HET...

NEE! DAT IS HET NIET!
MAAR IK WILDE HET NIET ZEGGEN...
LES II: LET OP JE WOORDEN, WANT DE VIJAND LUISTERT.

C HET KOSTUUM : ELK TIJDPERK HEEFT ZIJN EIGEN MODE EN DE HOOFDFIGUUR UIT EEN DETECTIVE-ROMAN MOET ALTIJD EEN EIGEN UITERLIJK TENTOON SPREIDEN, AANGENAAM VOOR DE DAMES.
1920
VOORBEELD: CHARLIE MET WAT LOOD IN ZIJN HOOFD
- DOORDRINGENDE BLIK.
- STRENG COSTUUM
- HOUDT VAN FIETSEN
- SNOR PAST BIJ HET STUUR.
- SIK OF BAARD
- ZWIJGT
1930
VOORBEELD: RUDOLF VALENTINO, MAAR MINDER ZACHT.
- VERSLUIERDE BLIK
- GEPLAKTE HAREN
- SPORTIEF PAK VANWEGE DE SPORTWAGEN.
- GLAD GESCHOREN GELAAT (VANDAAR DIE BENAUWDE UITDRUKKING.)
1950
VOORBEELD: GARY COOPER (ZONDER PAARD) MAAR MET REGENJAS.
- GOEDE GEZONDHEID
- DIENENDE RIDDER
- MOOIE TANDEN
- SNELLE REFLEXEN
- NOGAL OUDERWETS (MAAR DAT HOORT ERBIJ)
1972
GNOERP
VOORBEELD: GEEFT NIET ALS WE MAAR LOL HEBBEN.
- LELIJK
- ANGSTAANJAGEND
- VUIL
- BEHAARD
- HOUDT VAN MUZIEK (BIJ VOORKEUR GITAAR)
- ONOOGLIJK.
LES III: ONTDEKKEN DOOR VERLEIDEN.

D WAPEN : ER IS EEN BEPAALD VERLOOP IN WAPENS VAN DE COLT NAVY VAN EEN BEROEMDE BOOTLEGGER UIT CHICAGO TOT DE BERETTA VAN JAMES BOND 007.
AUTOMATISCHE MITRAILLEUR VOOR HET AFVUREN VAN RAKETTEN MET INGEBOUWDE LASERSTRAAL, VERORBERT ALLES, ZELFS LACHGAS.
TOTAAL OPVOUWBAAR EN UITNEEMBAAR.
KLEIN...
GEMAKKELIJK TE VERVOEREN...
...EN VEILIG!
PANG
PAF
BOEM
PAF
PANG
ONMISBAAR VOOR ELKE HELD, DIE SNEL MOET VERDWIJNEN ZONDER SPOREN ACHTER TE LATEN.
PAF
PAF
PANG
TAKTAKTAK
BAF
PANG
LES IV: HET HOOFD KOEL HOUDEN

(E) DE BANDIETEN : EEN CATEGORIE MET EEN ONBEPERKTE KEUZE - MOGELIJKHEID - LASTPOSTEN DIEVEN - INBREKERS - SPIONNEN , ENZ.

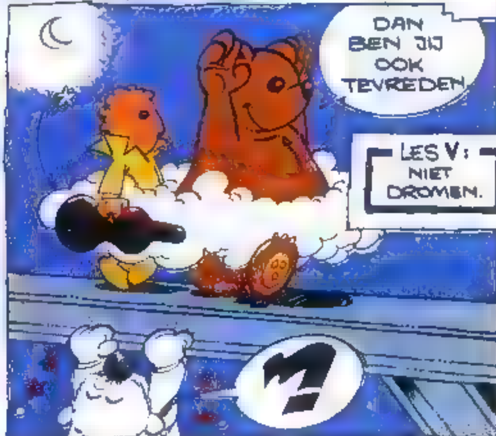

* IN DERGELIJKE GEVALLEN IS DE HELD NOOIT GEWAPEND. WAAR WAS DAT ARSENAAL DAN GOED VOOR ?

(F) ALCOHOL : OEI, ERG MOEILIJK ONDERWERP, MAAR DENK EROM DAT ER GEEN FILM OF ROMAN IS WAARIN DE HELD BIJ TIJD EN WIJLEN GEEN BORRELTJE ACHTEROVER SLAAT. EN DE GEVOLGEN BLIJVEN NOOIT UIT.

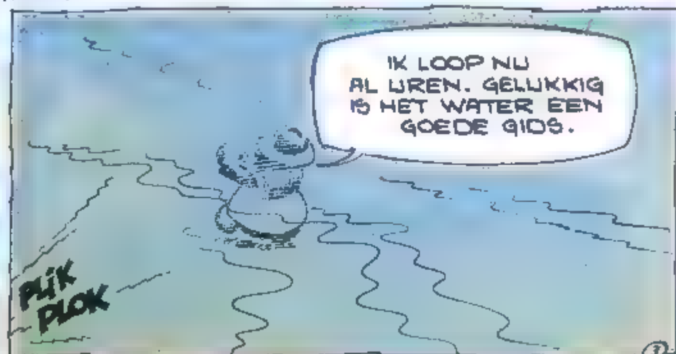

(G) HET DECOR : DAT IS BELANGRIJK ! ZONDER DECOR GEEN SFEER. STEL JE VOOR DAT HET VERHAAL SPEELT IN EEN DUISTER HAVENKWARTIER... DAN IS HET DECOOR VOOR ALLES BELANGRIJK.

LES VII :
NIET KRABBELEN.

H. BARGOENS

FILMS, DIE MET HET BOEVENPAK TE MAKEN HEBBEN, MOETEN OOK TE HERKENNEN ZIJN AAN DE NODIGE VAKTERMEN UIT DE TAAL VAN DE PENOSE ZIJNDE BARGOENS... HIER DUS ENKELE VAKTERMEN...

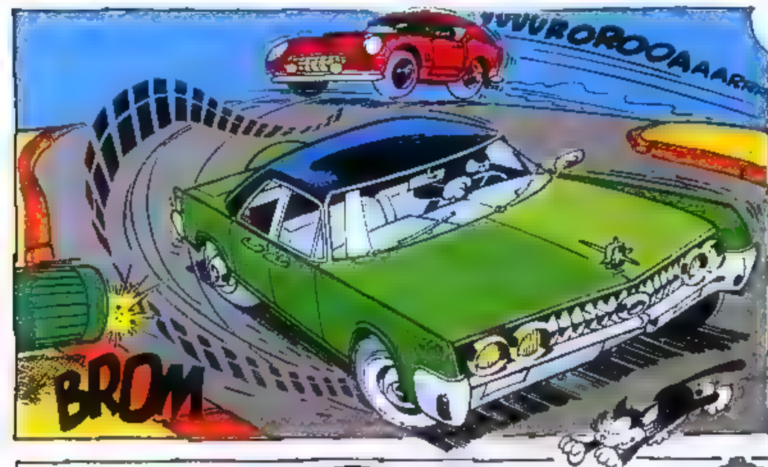

(*): HIER GRIJPT DE COMMISSIE, DIE TOEZICHT HOUDT OP JEUGDBLADEN IN. WET VAN 19 JULI 1949

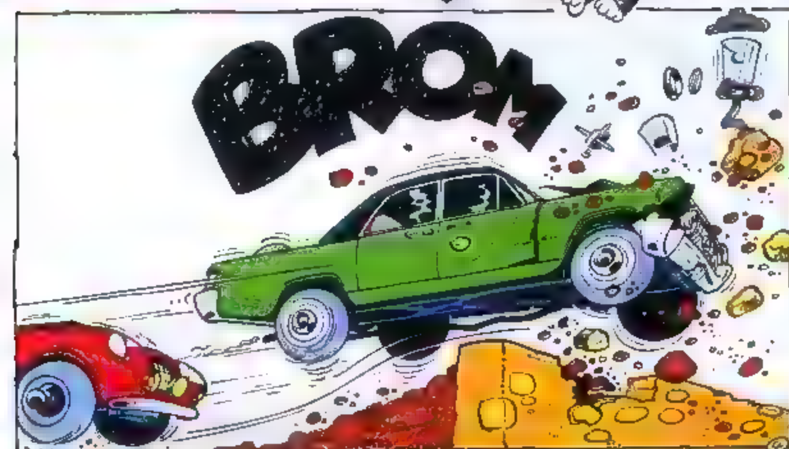
LES VIII :
HET WEGENVERKEERSREGLEMENT IN ACHT NEMEN.

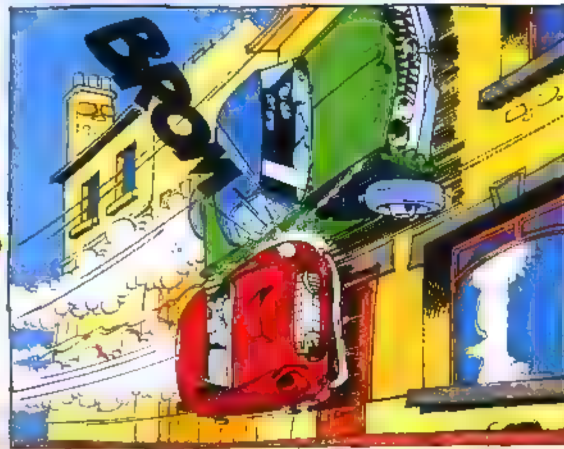

i ACHTERVOLGING MET AUTO'S

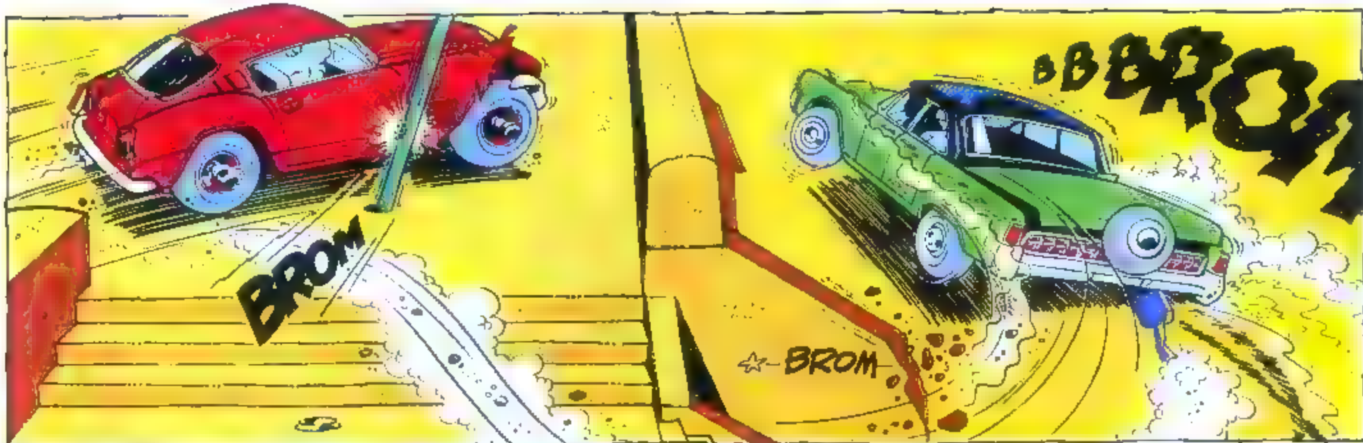
: HEBBEN WE TOT HET EINDE BEWAARD, WANT DAT IS HET BESTE DEEL, EN DE DIALOOG IS OOK RUSTGEVEND.

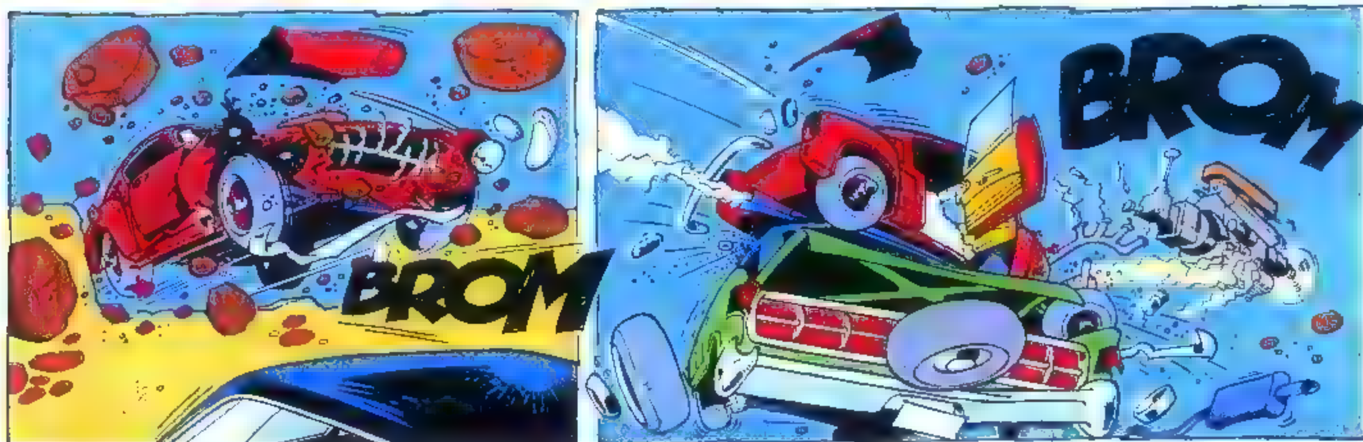

BROM
BBBROM
BROM

BROM
BROM

?
BROM

BROM
LES IX:
DE LAATSTE KLAP IS DE BESTE.

ZIEZO, NU WETEN JULLIE ALLES. MET DEZE NEGEN INGREDIËNTEN KAN ELKE WILLEKEURIGE KOK EEN DETECTIVE-ROMAN BROUWEN...
KLOP KLOP KLOP

...OP HETZELFDE VLAK ALS ALLE GELIJKSOORTIGE PUBLICATIES OP DIT GEBIED. IK VREES ECHTER DAT IK NA AL DEZE ONTBOEZEMINGEN WEL ENKELE REGISSEURS EN ROMANSCHRIJVERS OP DE TENEN GETRAPT HEB...
KLOP KLOP KLOP

... ZODAT ZE ME GAARNE ALS SLACHTOFFER ZOUDEN ZIEN.

GUT, WAT LIGT ER NU ONDER MIJN HOK?

Fina biedt alle ploegen zonder scheidsrechter een voetbalreglement aan.

Moet je horen : vraag je vader om van nu af bij de Fina stations te tanken. Per 20 liter benzine krijgt hij daar een omslag met 10 kleurenfoto's, die de voetbal-spelregels uitbeelden.

Er zijn 20 van die omslagen. Met allemaal een verschillend nummer. Zodat je niet met dubbele foto's komt te zitten.

Je kunt je foto's plakken in een album met 130 bladzijden, zodat je tenslotte de hele voetbal "in beeld" hebt.

Wat kost zo'n album ? Slechts 45 F. Of je die verzameling snel bij elkaar hebt? Dat is een zaak tussen jou en je vader...

Een verzameling van 200 kleurenfoto's, in een album met 130 bladzijden.

LUC ORIENT

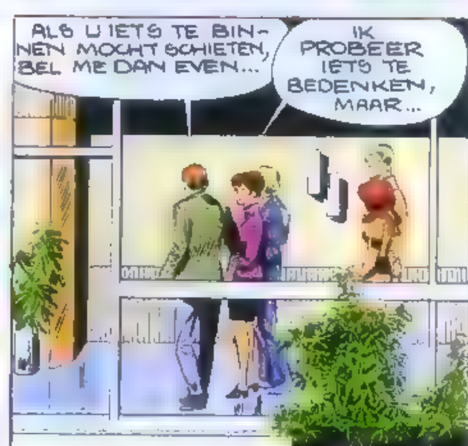
E.PAAPE
GREG

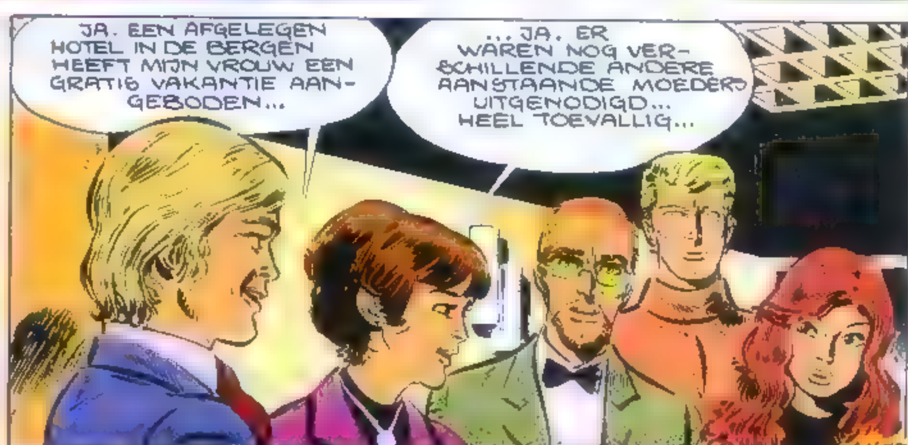

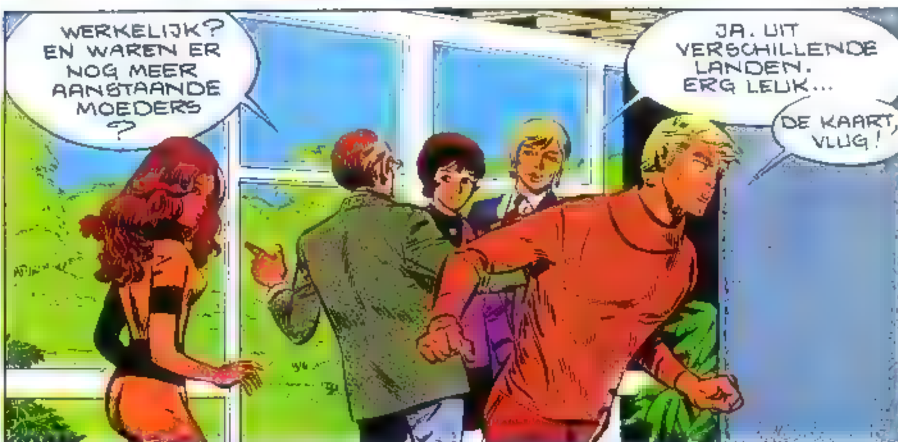

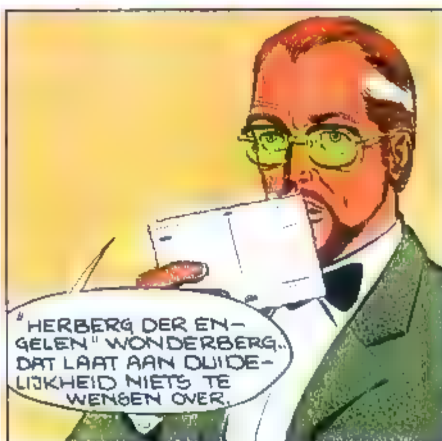

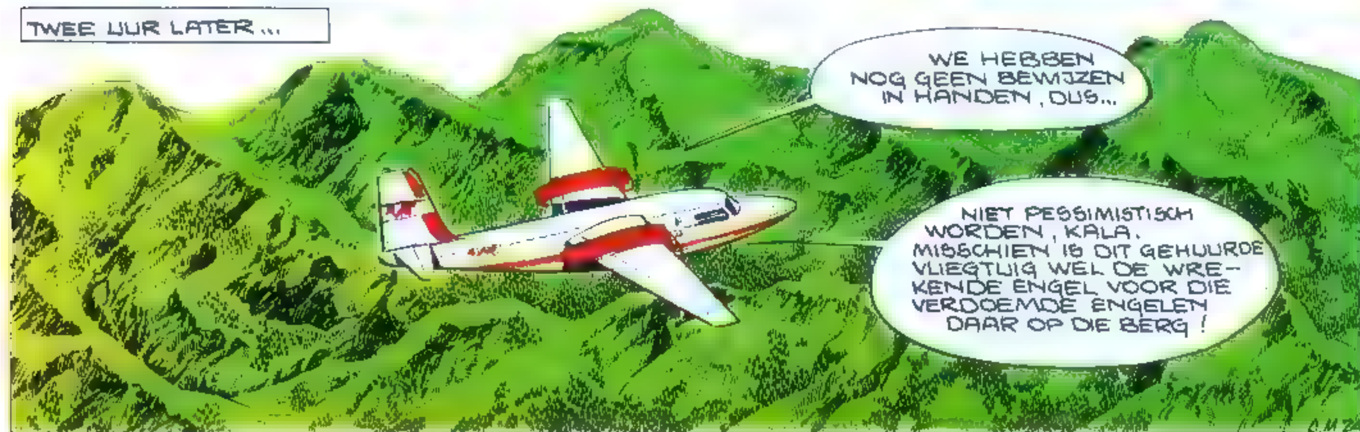

wordt vervolgd

ROODOOG

GORDON BESS

benjamin

HACHEL

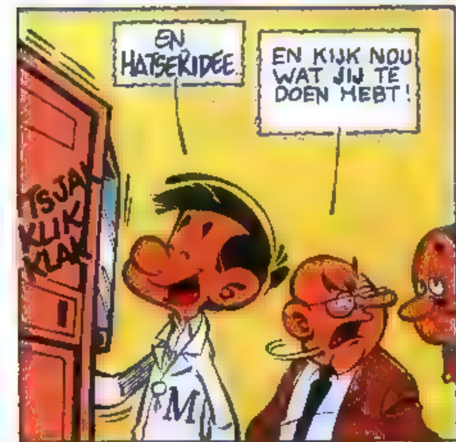

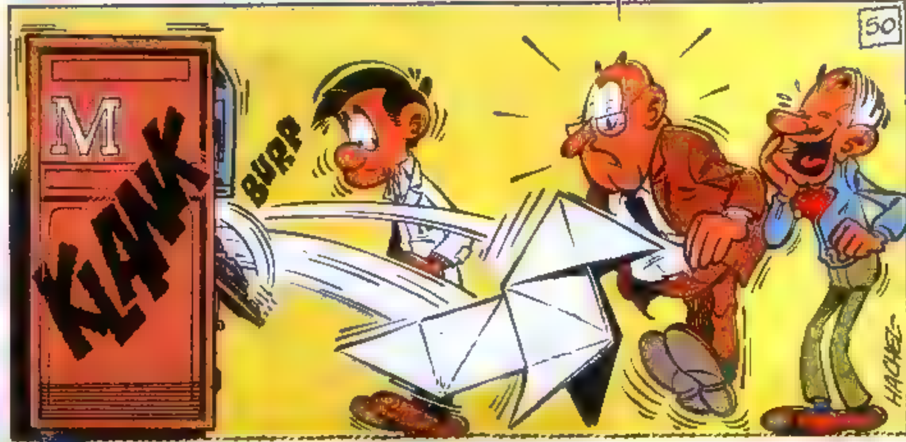

DAN COOPER

A. WEINBERG

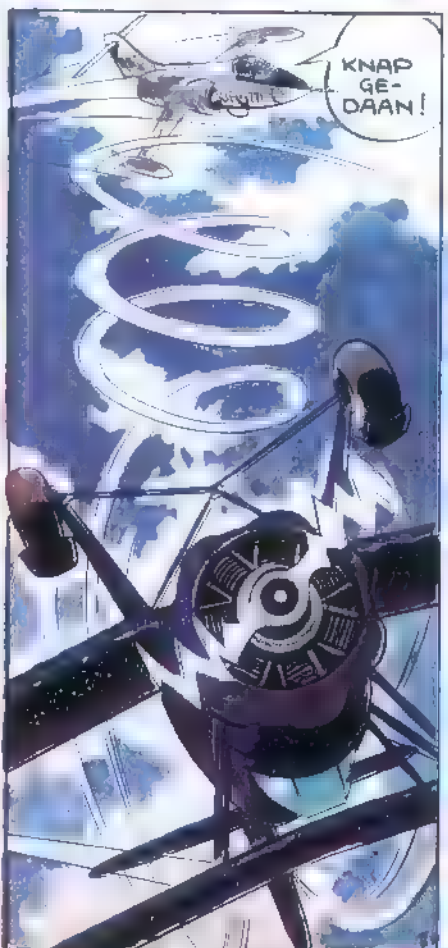

GEEN KENTEKENEN. DAT IS NOGAL VREEMD!
771

HIJ HEEFT ME GEZIEN.

EN HIJ IS WEG-GEDOKEN NAAR HET ZWARTE WOUD... KLASSIEKE TRUC, VLAK BOVEN DE BOMEN...

SPOORLOOS VERDWENEN.

DAT ZAL DE JONGENS STOF TOT PRATEN GEVEN. IK HEB DE ZWARTE VLIEG ONTMOET...
CAF

TERUG OP DE BASIS VERTELT DAN WAT ER GE-BEURD IS...
IK HEB DE ZWARTE VLIEG GEZIEN... EN HIJ VLOOG OOK NU IN DE SCHEMERING ...
DIE KNAAP IS ERG GOED! EEN HOGESCHOOL-VLIEGER!
439

WAAR KWAM HIJ VANDAAN?
DAT HEB IK NIET KUNNEN ONTDEKKEN. NIEMAND TROUWENS.

HIJ GLIJDT TUSSEN JE VINGERS DOOR ALS EEN AAL... TOCH BEN IK BENIEUWD WAAR HIJ VANDAAN KOMT?

HET LIJKT WEL EEN SPOOKVLIEGTUIG... TROUWENS, ZO'N VLIEG-TUIG KOMT BIJ GEEN ENKELE LUCHTVAARTCLUB HIER IN DE BUURT VOOR.
DUS HEEFT HIJ EEN EIGEN TERREIN...

DAT MOET WEL... MAAR WAAROM DOET DIE ONBEKENDE ZO GEHEIMZINNIG?

JA, WAAROM? ELKE KEER ALS WE HEM ZAGEN, VERDWEEN HIJ OPEENS.
DAT IS NIET MOEILIJK MET EEN ZWART VLIEGTUIG BOVEN HET ZWARTE WOUD...
EN OP GERINGE HOOGTE ONDER RADARDEKKING.

VREEMD EN VERONTRUSTEND TEGELIJK!
WAAROM VERONTRUSTEND? DAT ZIE IK NIET!

OMDAT HIJ ZONDER ZICHTBARE KENTEKENS VLIEGT!

IK WIL WETEN WAT HIER ACHTER ZIT. MORGEN ZAL IK ER MET DE KOLONEL OVER SPREKEN... MISSCHIEN KAN HET GEBIED BEWAAKT WORDEN... VLUCHTEN IN DE SCHEMERING, ELKE DAG...

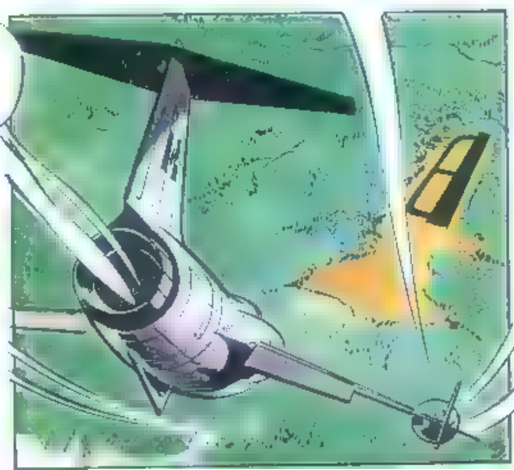

EN IK ZAL ALLEEN WERKEN OM HET WILD NIET AF TE SCHRIKKEN. TUSSEN ONS, ZWARTE VLIEG!

DE VOLGENDE OCHTEND VLIEGT DAN TEGEN DE SCHEMERING IN DE WOLKEN, TERWIJL HIJ SCHERP UITKIJKT...

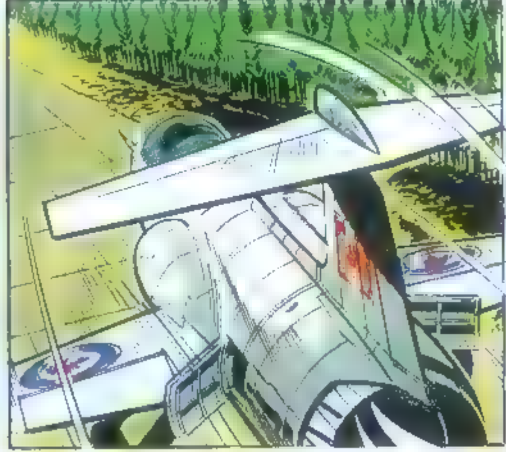

DAN...
OH!

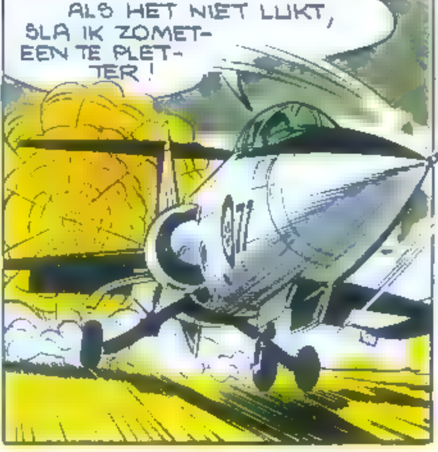

DE STRAALMOTOR IS UITGEVALLEN... DIT HOU IK NIET LANG VOL.

AHA, EEN OPEN STUK GROND... DAAR MOET IK LANDEN...

VERDRAAID, VEEL TE SNEL !

ALS HET NIET LUKT, SLA IK ZOMET-EEN TE PLET-TER !

D.COOPER

VERDRAAID, HET LUKT NIET EN DE MOTOR WORDT STEEDS HETER. DIE SPAT UIT ELKAAR...

WAAR KOMT DIE OPEENS VAN-DAAN?

COOPER BELEEFT ENKELE OGENBLIKKEN VAN ZEER GROTE SPANNING... ZIJN TOESTEL KAN ELK OGENBLIK UIT ELKAAR SPRINGEN... ZAL DE ONBEKENDE ERIN SLAGEN OM DE NOODHENDEL OVER TE HALEN ZODAT DAN DE COCKPIT KAN VERLATEN ?
771 CAF

DIE HENDEL ! HIER TREKKEN !
RESCUE
1. PUSH BUTTON
2. PULL HANDLE
JETTISON CANOPY

RESCUE

WAM

DAT SCHEELDE MAAR WEINIG...
WAT EEN TROEP!

DE KOLONEL ZAL HET PRACHTIG VINDEN ALS IK HEM DAT DOOR DE TELEFOON VERTEL... WAT NU? WAAR LIGT HET DICHTST BIJZIJNDE DORP?
10KM HIER VANDAAN

HUM, ZEKER TWEE UUR LOPEN VOOR IK OP KAN BELLEN.
IK GA MAAR.

HELA, WACHT EVEN... ZE IS WEG... MAAR...

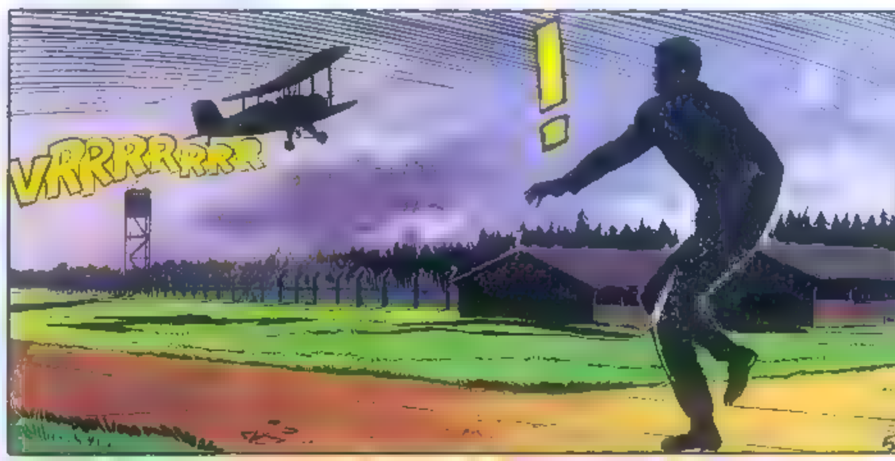

VREEMDSOORTIGE REDDING... WAAR KWAM ZIJ EIGENLIJK VANDAAN? WAT DOET ZE OP DIT MILITAIRE TERREIN?

EN HAAR PAK!.. ZOU ZE OP DE MOTOR GEKOMEN ZIJN?

ZEG, WACHT EENS EVEN... ZE IS WEG...

ZE IS DIE KANT OPGEGAAN...

VRRR

VRRRRRRRR
!

WEL HEB IK OOIT! DE ZWARTE VLIEG!

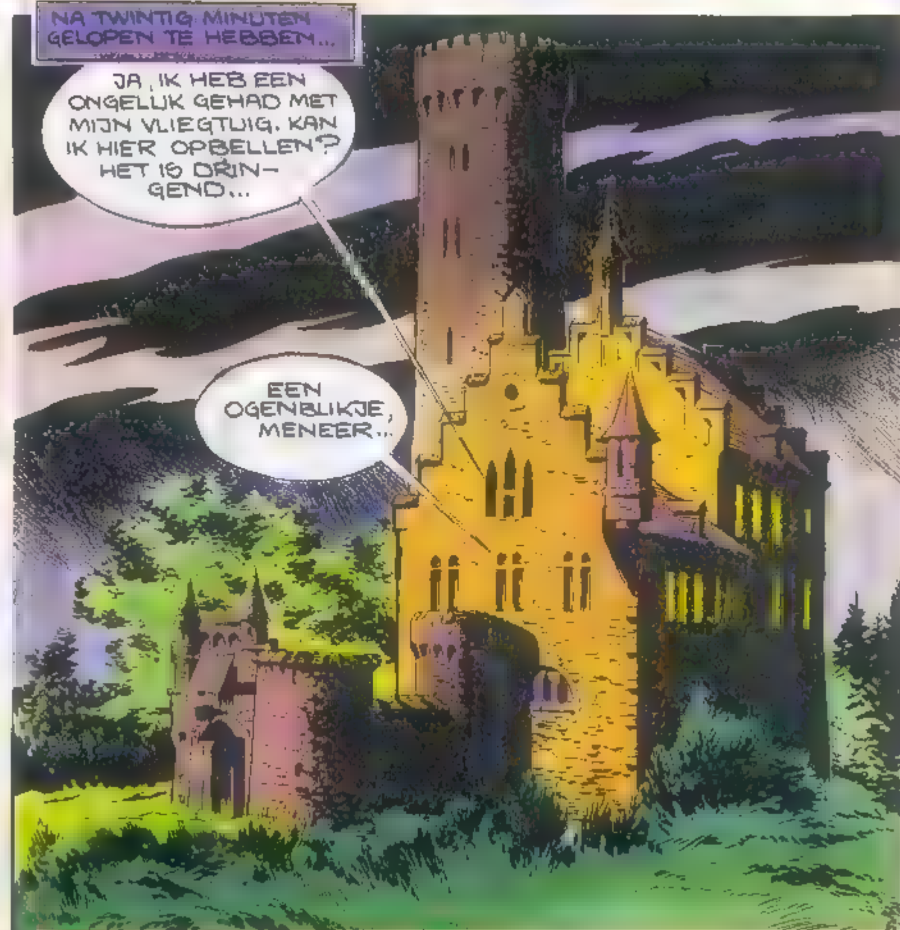

DUS HET IS EEN VROUW! WIE HAD DAT OOIT KUNNEN DENKEN!

EN ZE GEDRAAGT ZICH ERG VREEMD... ZE HEEFT BESLIST IETS TE VERBERGEN...

DE ZWARTE VLIEG! ZE WAS HIER BIJ ME... VERDRAAID, DAT VERANDERT NIETS AAN DE ZAAK... ZONDER VLIEGTUIG MOET IK NAAR HET DORP LOPEN...

WACHT EENS... HIER IS EEN KASTEEL VLAKBIJ...

NA TWINTIG MINUTEN GELOPEN TE HEBBEN...
JA, IK HEB EEN ONGELUK GEHAD MET MIJN VLIEGTUIG. KAN IK HIER OPBELLEN? HET IS DRINGEND...
EEN OGENBLIKJE, MENEER...

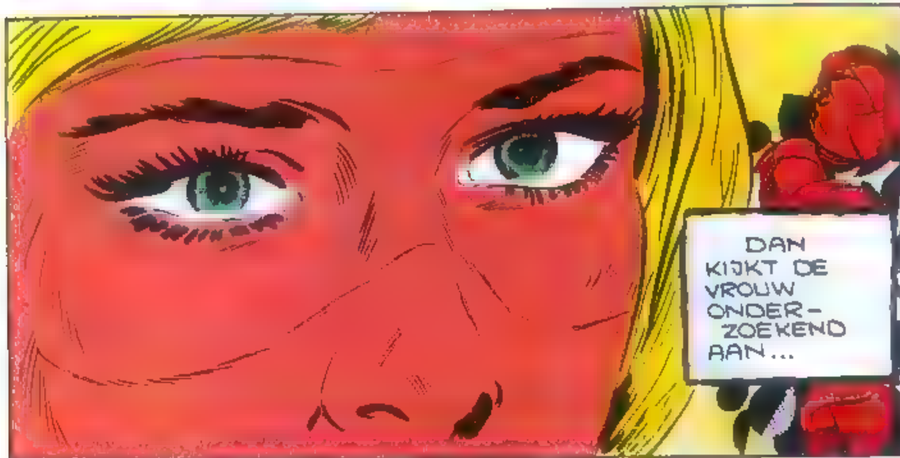

ALS U EVEN WACHT, ZAL IK MEVROUW ROEPEN...
HUM... IK PAS HIER NIET ERG... DIE VROUW SNAPT ER NIETS VAN...

!

EEN PILOTE VOOR HETZELFDE TYPE VLIEGTUIG ALS...
MENEER?

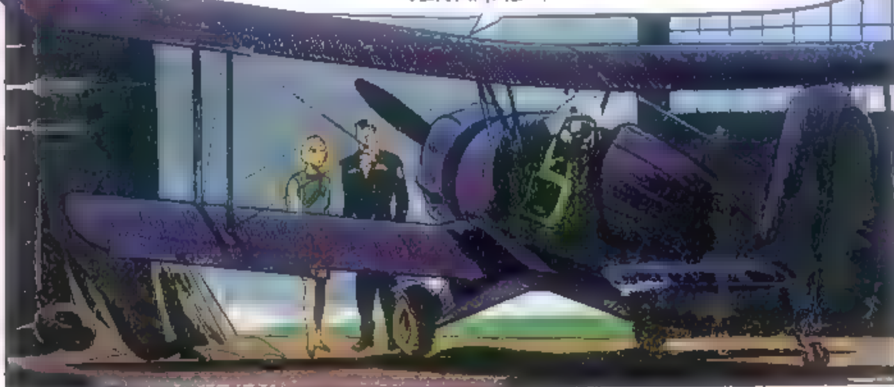

MAAR DAT IS DE VROUW VAN DE FOTO. EN ZE HEEFT KRINGEN OP HAAR GEZICHT... GEEN TWIJFEL MOGELIJK...

DAN KIJKT DE VROUW ONDERZOEKEND AAN...

U BENT SNELLER ALS IK... GEEN WONDER MET DIE ZWARTE VLIEG.
WAT... WAT BEDOELT U?

ALSTUBLIEFT.. ZO'N VLIEGBRIL LAAT STREPEN OP HET GEZICHT ACHTER...

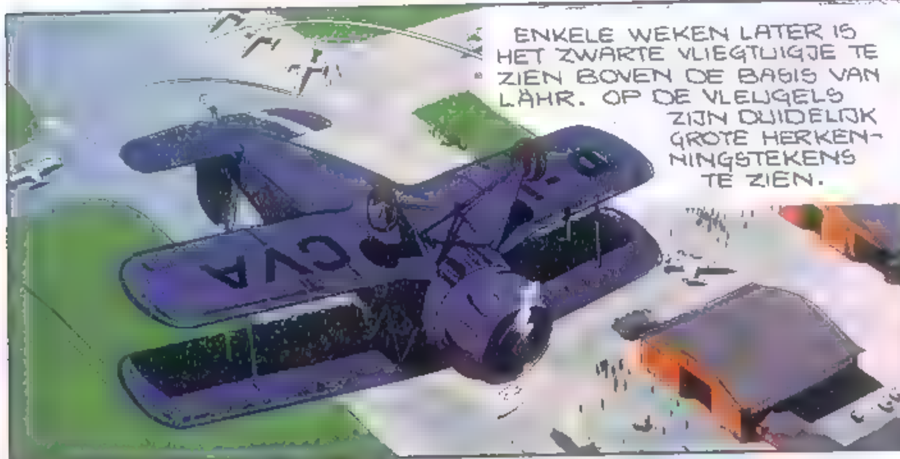

EN DAN UW OGEN... ZO KEEK U OOK TOEN IK OPGESLOTEN ZAT IN DE COCKPIT VAN MIJN JET... IK ZAL ZE NOOIT VERGETEN. MIJN DANK. MAAR WILT U NU ENKELE VRAGEN BEANTWOORDEN?
KOM MEE!

EEN OUDE SCHUUR ALS HANGAR EN EEN GRASVELD ALS VLIEGVELD... EN WAT IS DE REST VAN UW VERHAAL ?

IK HEB MIJN BREVET BEHAALD TOEN IK NOG ERG JONG WAS. ELKE DAG VLOOG IK EN IK NAM STEEDS MEER RISICO'S TOT IK OP ZEKERE DAG EEN DODELIJK ONGE-LUK VEROORZAAKTE EN MIJN BREVET AFGENOMEN WERD. DAT WAS IETS VER-SCHRIKKELIJKS VOOR MIJ...

IK KON HET NA ENKELE JAREN NIET MEER UITHOUDEN... IK HEB DIT TOESTEL VOOR ME LA-TEN KOPEN EN HET DONKER LATEN VERVEN EN IK VLOOG BIJ VOORKEUR IN DE SCHEMERING VLAK BOVEN DE BOMEN... SOMS LANDDE IK OP HET MILITAIRE TERREIN. DAAR WAS IK NU OOK. GAAT U MIJ AANGEVEN ?
NEE. IK ZAL ZORGEN DAT U UW BREVET TERUGKRIJGT.

OP EEN VOOR-WAARDE. DE BESTE STUNT-VLIEGERS LATEN ALTIJD ZIEN WAT ZE KUNNEN. WILT U EEN LUCHTSHOW GEVEN ?
NATUURLIJK, MAJOOR. DANK U.

ENKELE WEKEN LATER IS HET ZWARTE VLIEGTUIGJE TE ZIEN BOVEN DE BASIS VAN LAHR. OP DE VLEUGELS ZIJN DUIDELIJK GROTE HERKEN-NINGSTEKENS TE ZIEN.
CVA

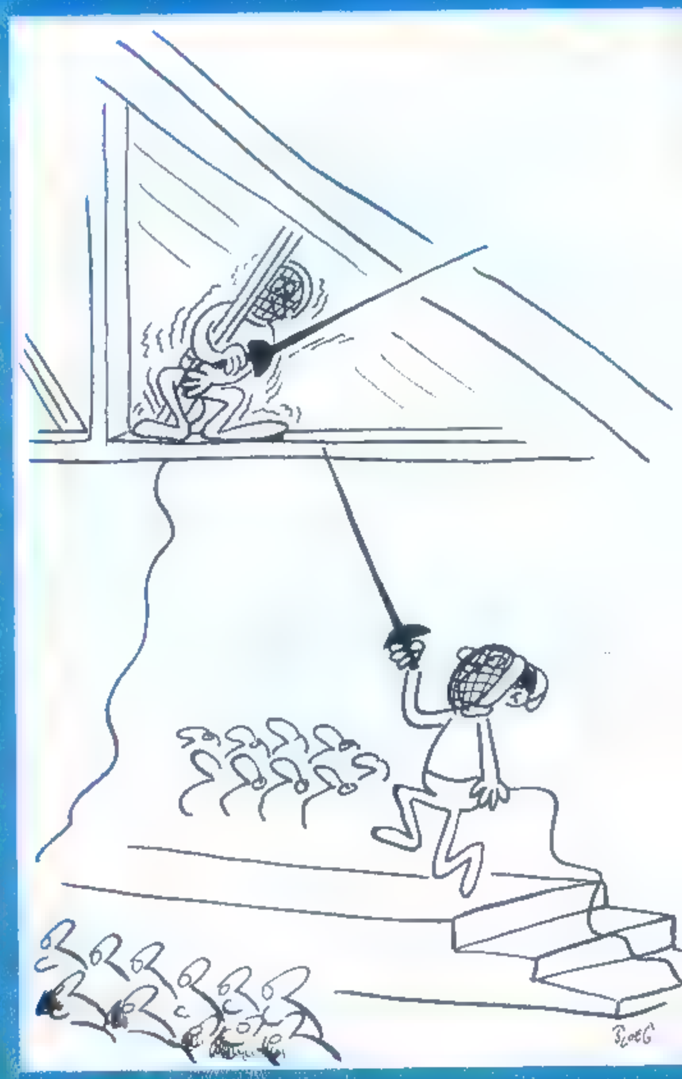

EN OP DE ROMP IS DE KOP VAN EEN TIJGER GESCHIL-DERD. DE ZWARTE VLIEG HEEFT EEN ANDERE NAAM GEKREGEN...

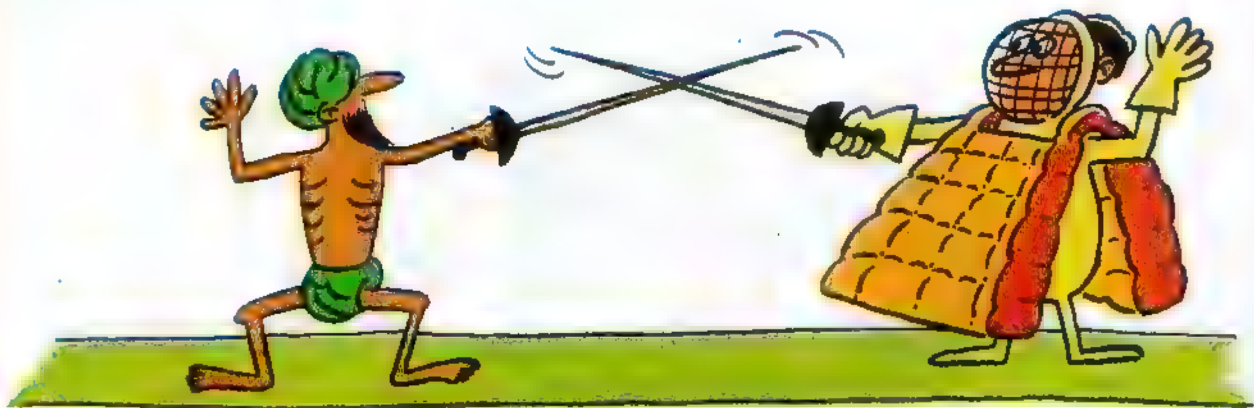

KNAP HOOR, DIE NIEUWE BLACK TIGER. DAT WORDT HET GROTE SUCCES VAN DE TIGER MEET !

EN DAN TE BEDENKEN DAT WE ALLERLEI DINGEN VERZONNEN OVER HAAR! WE DACHTEN ZELFS AAN SPIONAGE EN HET IS ZO EENVOU-DIG...

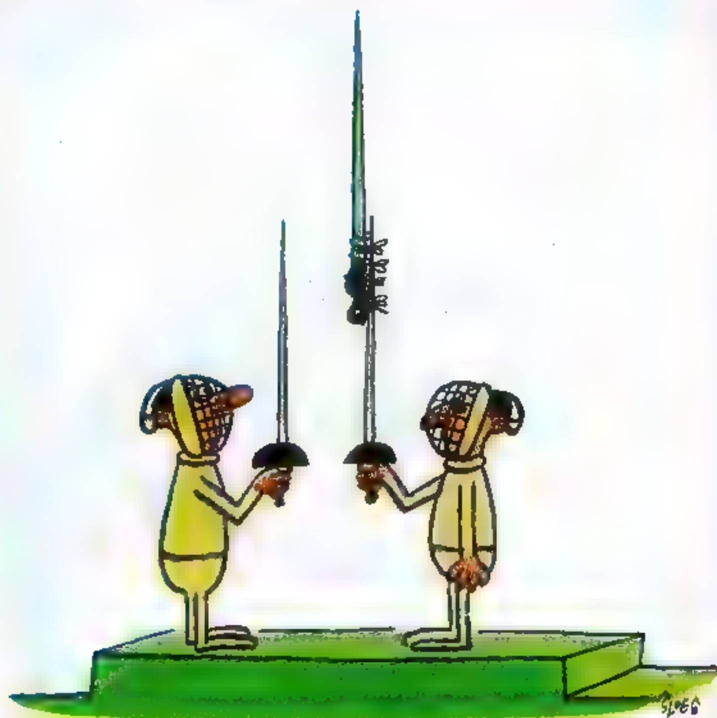

INDERDAAD. DOODGEWOON EEN DAME, DIE NIET MEER MOCHT VLIEGEN...
... MAAR DIE NIETS LIEVER WILDE DAN VLIEGEN !..

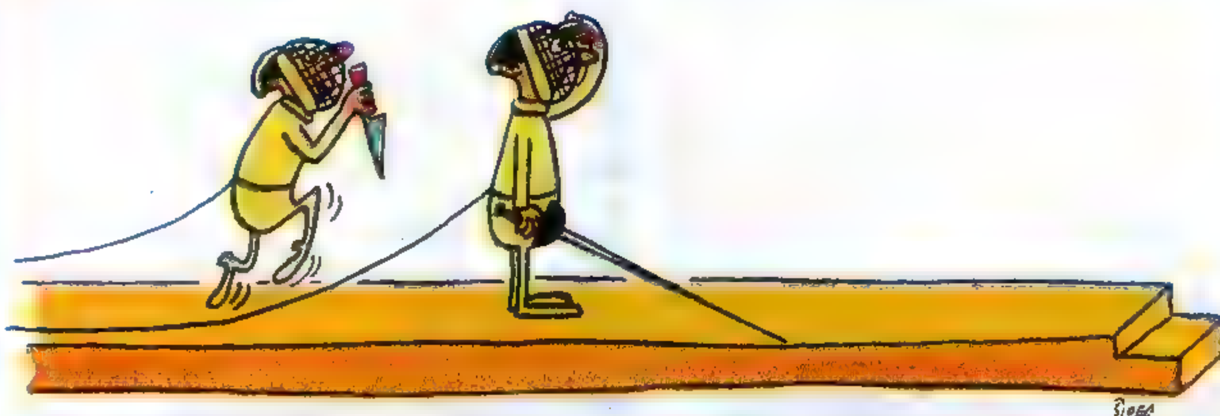

PARDON!

PLOEG kruist de degen!

BRUNO BRAZIL

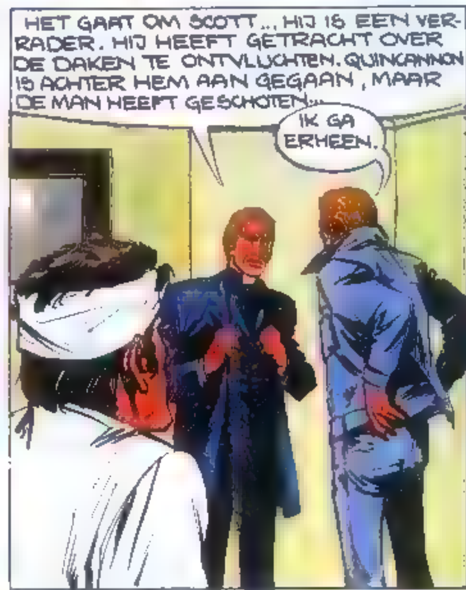
William VANCE
Louis ALBERT

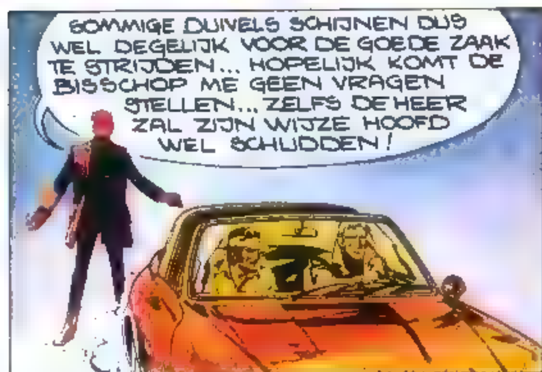

de nacht der jakhalzen

wordt vervolgd

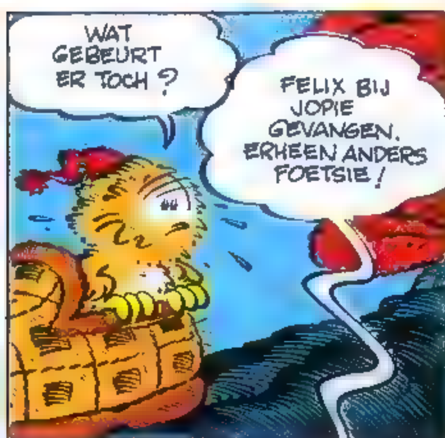
RIFIFI

mouminoux

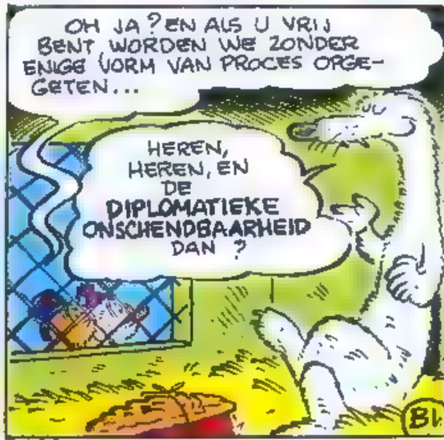

MAAR ALHOEWEL DIT GEEN BROODJE KRABSALADE IS, KAN IK ER TOCH WEL MEE OVERWEG.
DOE TOCH IETS, JONGENS.
GOED, IK MAAK DE DEUR OPEN. WE MOETEN FELIX HELPEN.
DAT IS AARDIG.
MIJN WOORD IS MIJN WOORD! HIER IS HET BROODJE.
IK ZOU WEL GEK ZIJN ALS IK JULLIE NU GING VERORBEREN. ER ZIJN WEL BETERE HAPJES IN DE NATUUR.
WAT EEN HORK! ME TUSSEN DAT BROODJE STOPPEN ZONDER EEN SCHRAPJE BOTER!
LAAT ZE MAAR KLETSEN! IK HEB WEL WAT ANDERS TE DOEN.
A2
EENS KIJKEN OF IK HET NOG KAN.
IK MOET TENSLOTTE FIT BLIJVEN.
NOU, MAAR IK VOEL ME HIER PRIMA. GEEN NOOD. ALLES GAAT GOED.
ZIEZO. WAT ZEGT DE REISGIDS?
AHA, DE NODIGE MOLSHOPEN OM TE ONTHOUDEN...
... TWEE OGEN ZO BLAUW... TRALALA... TSJING BOEM...
B2

ZIEZO, WE ZIJN ER. HUM, DAT ZIET ER SMAKELIJK UIT.
MOLS-HOPEN.

TSJIM LA BOEM
DAT GAAT VOORUIT. ER IS ZELFS MUZIEK! LEUK!

AHA, HET VOORGERECHT.
KLAK KLAK KLAK

NEEM ME NIET KWALIJK. BENT U EEN KONIJN?
BELEEFD BLIJVEN ALSTUBLIEFT.
KLAK KLAK

ZO'N KONIJN HEB IK NOG NOOIT GEZIEN.
KLAK

DAAR ZOU IK ME ALLEEN MAAR IN VERSLIKKEN. ERG EETBAAR ZIET DIE ER NIET UIT...EENS VERDER KIJKEN...
ZIM ZIM
TRA LA TRA LA

DANST U, SCHONE ALBINOS?
IK? DANSEN? NEE, IK EET LIEVER.

DAN BENT U HIER VERKEERD. DAAR DOEN WIJ NIET AAN.
OH NEE?
NEE, DIT IS EEN INPOOT!

ZEG, IK WEET NIET OF U GOED GEKEKEN HEBT, MAAR IK BEN EEN FRET!
OH, WIJ DOEN NIET AAN RASSENONDERSCHEID. IEDEREEN MAG MEEDANSEN.

ZE LIJKEN WEL GEK. ZE ZIJN BEREID OM DOOR IEDEREEN OPGEVRETEN TE WORDEN.
KOM JE DANSEN, MATHILDE?
IK KOM ER AAN!

IK HOUD NIET VAN DAT VOORGESCHOTELDE GEDOE. DAT DRUIST IN TEGEN MIJN JAGERSINSTINCT.
FIJN RITME!

ZEG EENS, JONGEMAN, WORDT HIER NOG IETS AAN HET JACHTSEIZOEN GEDAAN ?
IK BEN EEN MEISJE !

EN SINDS WE AAN MAXIMATOSE DOEN, LATEN ALLE JAGERS ONS MET RUST !
MAAR KLETS NIET, DANS LIEVER !

WAT IS DAT DAN, DIE MAXIMATOSE ?
NOU KIJK, IEDEREEN ZIET ER ONSMAKELIJK UIT EN DAN LATEN ZE ONS WEL MET RUST.

VINDEN JULLIE DAT NIET VERVELEND ?
WELNEE, INTEGEN-DEEL !

IK HEB ZELFS EEN CON-TRACT VOOR DE TELEVISIE GEKREGEN.
ZOZO !

BEDANKT VOOR HET DANSJE !
GEEN DANK !
ZE ZIJN INDERDAAD ONSMAKELIJK !
A4

NIET TE GELOVEN ! KONIJNEN, DIE STINKEN ALS BUNZINGS. NEE, DAAR KAN IK BETER NIET AAN BEGINNEN.

IK, EEN FRET, DIE KNOLRAAP ZIT TE ETEN ... WAT EEN TIJD...

MAAR U WILDE TOCH ZO GRAAG VRIJ ZIJN.
NOU, DIT IS TOCH NIET NORMAAL !

MOET JE DIE NOU ZIEN, DAT ZIJN TOCH GEEN KONIJNEN MEER !
MAXIMATOSE. MOOI IS DAT !

DAT IS HET EINDE VAN DE BESCHAVING !
ACH, MODE IS VAN VOORBIJ-GAANDE AARD !
B4

PROBEER EEN ANDERE MODE TE VERZINNEN. MISSCHIEN HEEFT DIE WEL SUCCES!
GUT, DAT IS EEN GOED IDEE, ZEG!

IK BEN KNAP GENOEG OM EEN NIEUWE MODE UIT TE DENKEN (1)
(1) KLINKT ERG BESCHEIDEN.

JA, IK HEB EEN IDEE!

EERST MOET IK ME VERMOMMEN...

DIE TWEE STUKKEN FIETSBAND LIJKEN ME EEN PAAR MOOIE OREN...

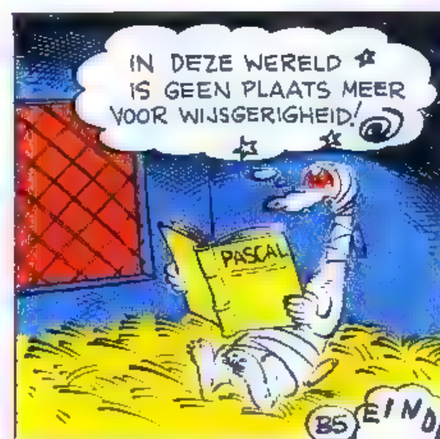

EN ZO HEB IK DE KONIJNEN-MODE GESCHAPEN!
A5

HAHA, IK BEN EEN ECHT KONIJN. IK BEN DOL OP PEEN EN KNOLRAAP! HAHA!
KIJK EENS WAT OUDERWETS!

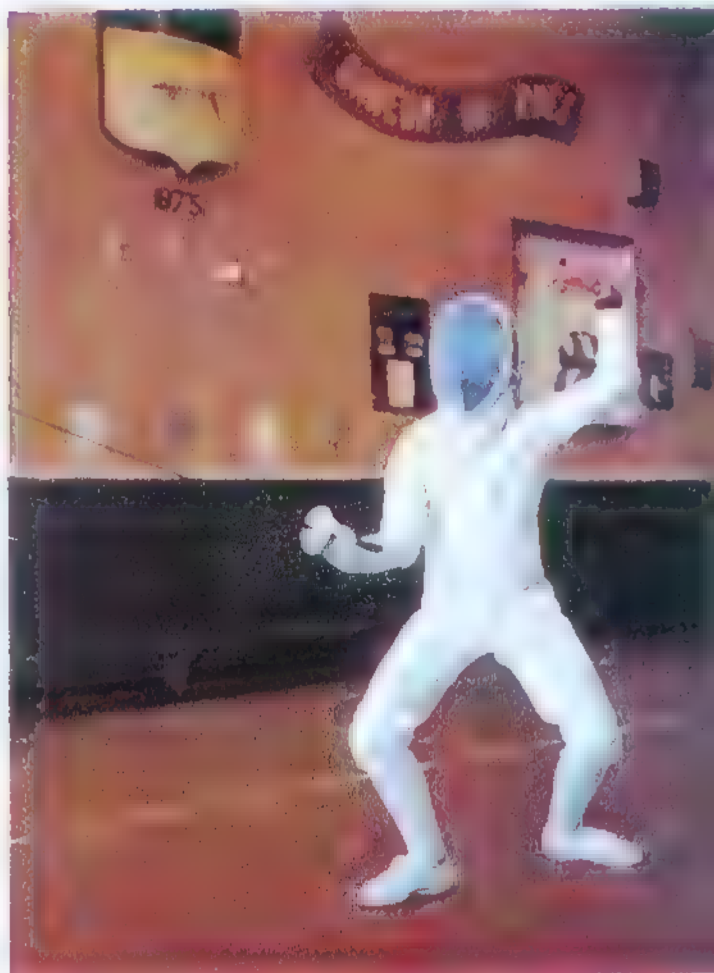

WEL HEB IK OOIT! EEN KONIJN!
HAHA!

DIE ZAL IK TE GRAZEN NEMEN!
PANG
PANG

ASJEMENOU. DAT IS MIJN EIGEN FRET!
IK BEN GEEN JOJO!
OEI! OEI!

IN DEZE WERELD IS GEEN PLAATS MEER VOOR WIJSGERIGHEID!
PASCAL
B5
EINDE

2000 magazine

ONS DOSSIER OVER
SCHERMEN

Ons dossier over SCHERMEN

In de tijd
van de verovering
van de ruimte hebben
de Drie Musketiers,
die eigenlijk met
z'n vieren waren,
nog steeds hun vaste plaats
in de bibliotheken.
En deze musketiers
springen van de bladzijden,
veroveren het witte doek,
verschijnen
op de televisieschermen.
Daaruit blijkt duidelijk
dat de degen nog altijd
droombeelden oproept.
Sommige musketiers
van rond de tien jaar
schermen in spijkerbroek
met stokken.
Het grote avontuur
vernieuwt zich en roept
geestdrift op.
Maar meer en meer begint het
geregelde vormen
aan te nemen
en dan komen we
bij de echte schermsport.
Een sport
met allerlei aspecten
en bijzonderheden,
die zich
elk jaar meer verbreidt.
Scholen nemen
hem zelfs
op hun programma.
En toch dateert deze
« nieuwigheid »
niet van gisteren...

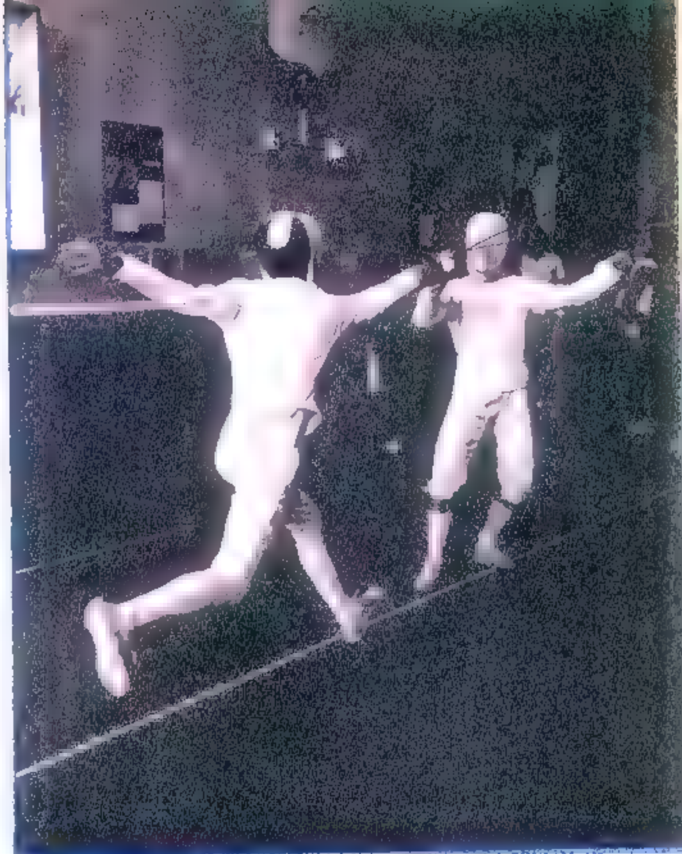

Van links naar rechts: floret, sabel en degen. het beschermende gezichtsmasker is verplicht

HET ontstaan van het schermen? Van oorsprong was het natuurlijk een middel om te vechten. Twintig eeuwen voor onze tijd kenden de Chinezen al wapenmeesters. De Egyptenaren lieten op hun reliëfs duels met stokken zien. De gevechten van de Romeinse gladiatoren zijn beroemd en deze gladiatoren hadden hun leermeesters. Met het ontdekken van het smelten en smeden van metalen werden de wapens zwaarder en moeilijker te hanteren. Men zocht naar middelen om ze lichter te maken en ondertussen speurde men naar nieuwe beweegtechnieken.
In de middeleeuwen behoort het hanteren van het zwaard tot het aanvallende gedeelte en het hanteren van het schild tot het verdedigende gedeelte. Daarna kwam de uitvinding van het buskruit en de ontwikkeling van de vuurwapens. Schermen werd een kunst en een sport.

Degen, floret en sabel

De eerste moderne schermacademie werd gevormd rond 1500 in Spanje. In diezelfde tijd waren in Duitsland gildes van wapenmeesters bekend en in Engeland bestonden schermgenootschappen. In al die jaren werden de technieken vervolmaakt. De verschillende bewegingen hebben een naam. In Italië bijvoorbeeld raadt **Agrippa** (1553) stoten op het gelaat aan. In 1676 onderwees [illegible] **Perche de Coudray,** die de echte **Cyrano de Bergerac** als leerling had, o.a. de na-aanval, handhouding 3 en schijnbewegingen.
In de 17e eeuw verschijnt het floret, een licht en buigzaam wapen. De methodes zijn dan in grote trekken dezelfde als tegenwoordig nog het geval is. Een nieuwe aanwinst voor de schermsport is een vinding van de Fransman **La Boessière senior,** die het masker ter bescherming van het gelaat in-

schermhouding

zijwaartse uitval

FLORET: een dame en een heer in een aanvalsbeweging

voert. In die tijd werd floretschermen beschouwd als een nogal aanstellerige sport. Naast de degen en de floret komt dan nog de sabel.

Bloèderige en... verboden duels !

Er is een tijd geweest dat de minste of geringste onaangename opmerking de oorzaak kon zijn van een dodelijk schermduel. Toch was dit soort duels verboden. Op de eerste maandag van april 1625 verliet **d'Artagnan** Béarn, waar hij geboren was om op te trekken naar Parijs. Zijn vader sprak tot hem: «Ik heb je geleerd om de degen te hanteren, je hebt benen van ijzer en een pols van staal, vecht altijd; vecht des te meer daar duels verboden zijn en er bijgevolg dus moed voor nodig is om te durven vechten». d'Artagnan volgde deze raad zeer ijverig op. In 1844 publiceerde Alexandre Dumas zijn «De Drie Musketiers». Wist hij dat tussen 1588 en 1608 in Parijs 8.000 edellieden de dood gevonden hadden in een schermduel?
Duitsland is [illegible]
Het duel heeft daar altijd een onmisbaar deel uitgemaakt van het studentenleven. En er is altijd wel een reden te vinden om een andere student uit te dagen tot een duel. Vroeger was het eervol om de universiteit te verlaten met de nodige littekens op het gelaat. Zelfs nu hebben er nog wel duels plaats onder studenten in Duitsland, al is het dan ook verboden. Maar het litteken is bij de jongedames van tegenwoordig niet meer zo in trek!

Schermen en de Olympische Spelen

Aan het einde van de negentiende eeuw moderniseerde baron **Pierre de Coubertin** de **Olympische Spelen** en gaf ze een nieuwe inhoud. Bij deze Spelen nam schermen direct een belangrijke plaats in. Zo zelfs dat op 29 november 1913 de vertegenwoordigers van negen landen (Duitsland, België, Bohemen, Frankrijk, Groot-Brittannië, Nederland, Hongarije, Italië en Noorwegen) elkaar ontmoetten en de Internationale Scherm Federatie oprichtten, waar tegenwoordig 60 landelijke, grote en kleine federaties in ondergebracht zijn.

Zie vervolg op blz. 48

het floret in... 1763

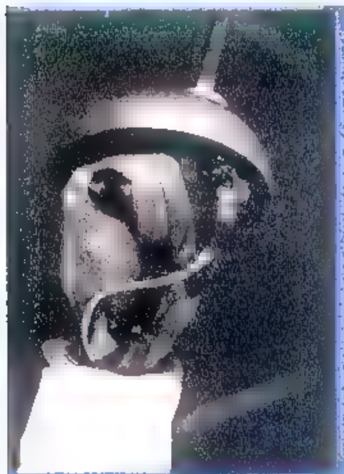
Ons dossier over SCHERMEN

Vervolg van blz. 47

Alle wedstrijdonderdelen staan op het programma van de Olympische Spelen: floret indiv. met d'Oriola als grote kampioen; floret in equipes, waarbij Italië en Frankrijk vaak de overwinning behalen. Degen indiv. waarbij de Italianen vaak genoemd worden; sabel indiv. en per equipes. De Hongaren waren meesters op dit gebied, zijn nu verdrongen door de Russen. Floret individueel en in equipes wordt ook door dames beoefend.

Over de techniek

In de moderne schermsport worden drie soorten wapens gebruikt.
De floret, een licht wapen met vierkante kling, uitlopend in een punt.
De degen, een zwaarder wapen, met een driehoekige kling en voorzien van een handbeschermer. De sabel, een licht wapen voorzien van een bescherming rond de hand.
De floret en de degen zijn steekwapens. De treffers moeten toegebracht worden met de punt. Bij de sabel, een steek- en houwwapen, kunnen de treffers met de punt of met het scherp toegebracht worden.
Bij floretschermen is het trefvlak, waar punten voor toegekend worden, begrensd door de hals, de armaanzet, de liesvouwen aan de voorzijde van het lichaam en het middel in de rug. De met metaal gevoerde jas, die over het witte pak gedragen wordt, bedekt precies dit gedeelte van het lichaam. Bij degenschermen mogen treffers op alle lichaamsdelen geplaatst worden. Bij sabelschermen is het trefvlak dat gedeelte van het lichaam, dat gelegen is boven een horizontale lijn, die gaat door het gemeenschappelijke punt van de hoeken, gevormd door de dijen en de romp van de schermer wanneer deze in stelling staat.
De wedstrijden worden gehouden op een baan van [illegible] m. breed en 12 m. lengte voor floretschermen en 14 m. voor degen- en sabelschermen. Maar bij deze twee wapens wordt het terrein zodanig aan elke schermer toebedeeld dat elkeen, op 2 m. van de middenlijn geplaatst, een totale lengte van 10 m. ter beschikking heeft om achterwaarts te verzamelen.

De revolvergreep van de elektrische degen met de elektrische leiding achter de rug

De elektrische scheidsrechter: 25 jaar proefnemingen!

Het vaststellen van het juiste aantal treffers is erg moeilijk omdat alles erg snel in zijn werk gaat. In 1931 komt de Zwitser Palan met een apparaatje dat dienst kan doen als elektrische scheidsrechter en dat gebouwd werd door het Schermgenootschap van Genève. Te Brussel wordt tijdens een congres van de Internationale Federatie, onder voorzitterschap van Paul Anspach, een budget opgesteld om bouwers van dergelijke apparaatjes voor floretschermen aan te moedigen. Een Hongaars apparaatje wordt voorgesteld, maar blijkt te ingewikkeld te zijn om gebruikt te kunnen worden. In 1938 wordt een subsidie toegekend aan de Italiaanse ingenieur Sergio Carmina voor het ontwerp van een apparaatje. In 1939 is het apparaatje klaar, maar de punten aan het uiteinde van het wapen zijn nog niet helemaal voor elkaar. Pas in 1950 geeft Carmina een demonstratie

De begroeting met de sabel

met gevelde degen

BELGIE	Kon. Belgische Federatie v. Scherclubs, Cesar Franckstraat 32, Brussel 1050.
NEDERLAND	Koninklijke Nederlandse Amateur-Schermbond B.P. 176, Schiedam
LUXEMBURG	Féd. Luxembourgeoise d'Escrime, 38, Av. Guillaume, Luxembourg
FRANKRIJK	Féd. Française d'Escrime, 13, rue de Londres, Paris.

met een apparaatje voor floretschermen tijdens de wereldkampioenschappen te Monaco. Het apparaatje is uitstekend, maar de wapens laten nog steeds te wensen over. 1954 : een grote officiële demonstratie tussen kampioenen met de elektrische floret. De schermers zijn de heren Bancilhon, Spallino, Di Rosa, d'Oriola, Netter, Bergamini, Ed. Mangiorrotti ; 6 betwiste uitspraken op 138 gegeven uitspraken.

1954 : te Rome besluit de Internationale Scherm Federatie om het elektrische apparaat voor floret in gebruik te nemen voor het Wereldkampioenschap van 1955 (Rome) en voor de Olympische Spelen van 1956 (Melbourne).

1957 : tijdens een congres te Parijs wordt de elektrische floret uiteindelijk aangenomen voor internationale wedstrijden.

Vandaag zijn er verschillende soorten apparaatjes op de markt die allemaal uitstekend werken. België staat bovenaan de lijst met uitzonderlijk nauwkeurige apparaten, uitgewerkt door Charles Debeur, specialist op elektrisch gebied en zelf een groot schermer.

Een draad... in de hand !

Het principe van deze apparaatjes ? De wapens van de beide tegenstanders zijn elektrisch verbonden met een elektrisch registreertoestel. De treffers toegebracht door de deelnemers worden waargenomen door dit apparaat, waardoor verschillend gekleurde lampjes gaan branden. Als een schermer getroffen is gaat het lampje aan zijn kant branden. Bij floretschermen worden de geldige treffers aangeduid door hetzij het rode lampje, hetzij het groene lampje. De ongeldige treffers worden aangegeven door een wit lampje. Als het witte lampje tegelijkertijd gaat branden met het rode of het groene lampje, heeft de waargenomen treffer eerst een niet-geldig lichaamsdeel en daarna een geldig lichaamsdeel geraakt. Deze treffer is niet geldig en wordt niet gerekend. Als het rode en het groene lampje tegelijk aangaan, neemt de wedstrijdleider een besluit, daarbij de strenge regels van het floretschermen strikt in acht nemend. Bij de degen zijn er maar twee lampjes, een rood en een groen.

Als een van de lampjes gaat branden, geeft dit voor de wedstrijdleider aan dat een van de schermers getroffen is. Als de beide lampjes tegelijk aangaan, is er een dubbeltreffer en de beide schermers verklaren elkaar voor getroffen.

Het is wel duidelijk dat de samenstelling van deze apparaatjes uiterst ingewikkeld is. En de verschillende wijzen van toepassing zijn ook van belang : de graad van transpiratie van een der schermers of van allebei en de staat van het materiaal. Een lichtelijk geroest lampje of een geroest vest kunnen het spel verstoren. Dus gelden er zeer strenge regels voor de wapens : de lengte, het gewicht, de buigbaarheid, enz. We zijn dus wel erg ver verwijderd van de avonturen van de Drie Musketiers. Het doornemen van enkele schermregels kan ons daar voldoende van overtuigen. Elke beweging en zelfs de schijn van een beweging zijn op zeer nauwkeurige en uitgebreide wijze beschreven. « Schermen is een sport, een kunst en een wetenschap ». Het is vooral een sport, die de spieren laat werken, de beoefenaar zelfverzekerdheid geeft en intellectuele eigenschappen vraagt... Een strenge school voor karakterontwikkeling, waar iedereen tussen 7 en 77 jaar zich aan kan onderwerpen !

In een leerboek uit 1763 de groet met handhouding 3 voor floret.

(Foto's Media Press Agency)

Aan de ommezijde enkele schermuitdrukkingen

BIJ ONS DOSSIER

ENKELE SCHERM-TERMEN

Directe houw :
Slag :
Aanval op het wapen :
Appel :
Assaut :
Knop :
Hervatte aanval :
Druk :
Achterwaarts verzamelen :
Ontduiken :
Ontwijken :
Schijnaanval :
Kringsteek :
Normale afstand :
Steek :
Kringwering :
Pas links :
Pas rechts :
Pas voorwaarts :
Handhouding 1 :
Handhouding 2 :
Handhouding 3 :
Handhouding 4 :
Handhouding 5 :
Handhouding 6 :

houw of steek, die zonder voorafgaande beweging onmiddellijk wordt toegebracht.
aanval op de kling. Dient om het wapen uit de lijn te brengen.
bestaat uit slag, druk, binden en kringbinding.
duidelijk hoorbaar oplichten en neerzetten van de voorste voet met het doel de tegenstander te verschrikken of hem af te leiden.
schermwedstrijden of vriendschappelijke ontmoeting.
omwoeld deel van de punt van het wapen.
is een dubbele aanval. Na een aanval wordt de stelling aangenomen en weer opnieuw aangevallen.
geleidelijk verzwaren van de aansluiting, om daardoor het wapen van de tegenstander uit de lijn te brengen.
uit de stelling met een vlugge beweging terugkomen in de uitgangshouding.
omtrekken van het eigen wapen en een aanval op de kling, b.v. bij druk, slag of binding.
onttrekken aan de aanval van de tegenstander door vergroting van de afstand of door het lichaam omlaag of zijwaarts te brengen.
schijnbeweging, waardoor de tegenstander meent, dat een werkelijke aanval zal worden uitgevoerd. Deze wordt echter niet tot het einde doorgevoerd.
wanneer een schijnsteek onderdoor door een kringwering wordt geweerd en door een steek onderdoor wordt gevolgd; noemt men dit een kringsteek.
als de tegenstanders zo opgesteld staan, dat men met een normale uitval het trefvlak van de tegenstander kan raken.
middel van de enkelvoudige aanval: steek rechtuit en steek onderdoor of overheen (onder of over het wapen van de tegenstander heen). Omlaag en omhoog.
beweging van de arm (hand-vingers) met het wapen, waarbij de punt van het wapen een kring beschrijft, b.v. van handhouding 3 weer terug in 3.
een zijwaartse pas. Met de achterste voet beginnen.
een zijwaartse pas, met de voorste voet beginnen.
dient om de afstand te verkorten, bijv. om een aanval uit te voeren.
de gewapende arm gebogen voor het hoofd, voorarm waterpas, scherp van de sabel naar links.
de rechterarm flauw gebogen, de hand ongeveer ter hoogte van de rechterschouder en iets lager dan de elleboog, het scherp van de sabel naar rechts.
de rechterarm gebogen, met de hand ter hoogte van de heup, het scherp van de sabel naar rechts en iets omlaag, de punt van de sabel omhoog.
de rechterarm gebogen voor het lichaam, de hand ter hoogte van de linkerheup, het scherp naar buiten en iets naar voren, de punt van de sabel omhoog.
de rechterarm omhoog en licht gebogen, de rechterhand iets boven het hoofd en rechts van het lichaam.
de rechterarm omhoog en licht gebogen, de hand iets hoger dan het hoofd aan de rechterzijde van het lichaam, het scherp omhoog en iets naar voren, de kling weer horizontaal.

VOLGENDE WEEK

• EEN PANTER

...gaat op jacht! Fransje wil het geheim, dat Julian Jura zo angstvallig verbergt, doorgronden.
Wie is de man met de honderd gezichten?

• GLOEIEND ZAND

Voor de Koene Ridder zullen niet alleen de gevechten met het blanke wapen heet zijn... Ook het woestijnzand is gloeiend heet... en zijn oude vijand, de Zwarte Prins, is strijdlustiger dan ooit!

***

• OOK EEN SLOKJE?

Een slokje kristalhelder, fris water dat opborrelt uit een klare bron... Of dat nog bestaat lees je in ons dossier: HET WATER.

Een peperkorreltje uit de TIBETTON

Errol FLYNN

In 1959 overleed Errol Flynn aan een hartaanval te Vancouver. Hij was naar Canada gegaan om zijn jacht te verkopen en opeens zakte hij op straat in elkaar. Na alle zeeën der wereld bevaren te hebben, stierf hij in een ziekenwagen. Hij was 60 jaar. Enkele dagen tevoren had hij een uitgever het manuscript voor zijn herinneringen overhandigd met de titel «My wicked, wicked days». Zoiets als «Mijn weinig stichtelijke omzwervingen». Hij zei erover: «Ik zal van dit boek een scenario maken, dat wordt dan mijn laatste rol, maar wat voor een rol: mezelf!»

Hij had geen ongelijk. Het leven van Errol Flynn was romantischer dan zijn films. Zijn vader was een Britse geleerde en Errol werd geboren tijdens een studiereis van zijn ouders in Australië. Hij verveelt zich op de Engelse scholen en loopt weg van de middelbare school. Hij knapt allerlei baantjes op.

Duitse ontdekkingsreiziger, dr. Erben, die een gids zocht voor een expeditie naar de koppensnellers in het noorden van Nieuw Guinea. Alles ging goed tot de expeditie aangevallen werd door inboorlingen. De reizigers kwamen er op het nippertje goed van af, maar met grote koelbloedigheid had de cineast van het groepje alles gefilmd. En zo maakte Errol Flynn zijn debuut bij de film. Daarna volgde er nog heel wat, want hij was een van de beste schermers van het witte doek, zoals in films als «Captain Blood» en «Robin Hood». Maar hij deinsde ook niet terug voor de lans (The Charge of the Light Brigade), de revolver (De Weg naar Santa-Fé) of zijn vuisten (The Conquerers).

Helaas had hij in zijn leven nogal eens te maken met de schandaalpers en schulden waren hem ook niet vreemd. Het geld gleed hem als water door de vingers.

TIBETTON

ERROL FLYNN